

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125-річчя

Рік 126, ЧИСЛО 43, П'ЯТНИЦЯ, 25 ЖОВТНЯ 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 43, FRIDAY, OCTOBER 25, 2019

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Право на голос

Петро Часто

Відомий в Росії письменник Борис Акунін емігрував до Англії і там написав роман „Щаслива Росія“. Правда, несподівана назва? Але ж у нашому „найкращому зі світів“ нема нічого неможливого. Тим більше, що у творі йдеться про життя-буття росіян аж у XXIII ст. Олігархія, охлократія, демократія – це вже далеко позаду. Новий суспільний лад називається – меритократія. Це коли брати у часть у виборах мають право не всі, а тільки найсвідоміші, політично найграмотніші громадяни, готові, як то кажуть, головою відповісти за свій вибір.

В одному з численних інтерв'ю автора запитали, а як же бути з так званим народовладдям, і він відповів таким чином: Чого ви цим журитеся? Істинного народовладдя ще ніколи, в жодній країні не було, і не було саме з причини масової участі людей у виборах. Бо чим більша виборча маса, тим вона сіріша, невиразніша, тим нею легше зманіпулювати, спрямувати туди, куди треба кандидатам на владне крісло. Для того, аби керувати автоматом, – каже письменник, – людина мусить скласти спеціальний іспит. Але ж керувати державою – незрівняно складніше. То як же можна надавати, через загальний виборчий процес, право участі в державному управлінні, якщо виборець навіть не уявляє, як влаштована держава, за яких умов вона виникла, яка її історія, і так далі?

Тому в майбутньому мусить дійти до того, що не повнолітня громадянина має дати йому право участі у виборах, а лише успішно складений іспит. З ним він дістає мінімальну електоральну оцінку, котру відтак громадське активністю в подальшому своєму житті може збільшувати. Тобто, голос 18-річного юнака і голос професора чи академіка – це голоси, різні за рівнем впливу на вибори.

Чи все так станеться, як пророкується в розумному художньому творі? Зокрема в Росії, яку, за словом її поета, „розумом годі збагнути“?

Однак, з думкою цього дуже цікавого письменника про слабкий, несправедливий бік демократії тяжко не погодитися: той громадянин, що багато дає від себе своєму суспільству, повинен оцінюватися інакше, не нарівні з тим, хто нічого не дає.

Але щодо майбутнього щастя Росії, то вона вже майже щаслива. Бо її щастя – найпростіше з усіх можливих частей: воно полягає у завоюванні. І тільки в ньому. До повноти залишається зовсім мало – проковтнути незалежну українську державу, відновити імперію, розділити і покорити Європу і показати „кузькіну мать“ Америці.

Україна напевне виявилася б завеликою „кісткою“ для путінської пащеки, якби останні вибори, президентські і парламентські, від-

(Закінчення на стор. 14)

Громада зустрілася з Предстоятелем ПЦУ Блаженішим Митрополитом Епіфанієм

Митрополит Епіфаній та Архієпископ Грецької Церкви Америки Елпідифор (зліва), котрий промовив глибоко символічні слова: „Пастирський посох нагадує, що пастух не лише пасе овець, але і оберігає отару від вовків“. (Фото: GOA/Dimitrios Panagos)

Мирослава Роздольська

НЮ-ЙОРК. – У п'ятницю вечором, 18 жовтня, в Українському Інституті Америки у Нью-Йорку, у перший день свого візиту до Америки, Блаженіший Митрополит Епіфаній зустрівся з представниками громадських

та релігійних організацій діаспори. У статусі предстоятеля Православної Церкви України (ПЦУ) він вперше прибув на землю Вашингтона, і, зокрема, на запрошення Грецької Православної Церкви Америки для вручення йому

(Закінчення на стор. 13)

УПЦ США скликала XXII звичайний Собор

Новообрана Рада Митрополії Української Православної Церкви США. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – Українська Православна Церква (УПЦ) США скликала 16-19 жовтня XXII звичайний Собор в Українському Культурному Центрі Митрополії. Перед Собором відбулися збори Консисторії, Ради

Митрополії, дирекції Семінарії св. Софії та конференція духовенства.

Тема Собору: „Господи, полюбив я Красу Дому Твого, і місце перебування Слави Твоїєї“ (Пс. 26:8).

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Суд арештував Гладковського

КИЇВ. – Вищий антикорупційний суд 19 жовтня частково задовольнив клопотання прокурорів про арешт колишнього першого заступника секретаря Ради Національної Безпеки і Оборони (РНБО) Олега Гладковського за підозрою у зловживанні службовим становищем після того, як він намагався вилетіти з України. Спеціальна антикорупційна прокуратура просила суд взяти О. Гладковського під варту на два місяці з альтернативою внесення застави у розмірі 100 млн. грн. Суд дозволив взяти О. Гладковського під варту на 60 діб, але з можливістю вийти під заставу в розмірі 10.5 млн. грн. Зокрема, йдеться про включення до державного оборонного замовлення та подальшу закупівлю коштом державного бюджету вантажних авт підвищеної прохідності МАЗ 6317. (BBC)

■ „Самопоміч“ очолила Сироїд

КИЇВ. – Новою провідницею партії Об'єднання „Самопоміч“ замість Андрія Садового стала Оксана Сироїд. Таке рішення ухвалили 19 жовтня під час з'їзду партії. О. Сироїд повідомила: „Наша мета дуже чітка – повернутися в центр прийняття рішень в українській політиці. У 2014 році О. Сироїд обиралася до парламенту за списком „Самопоміч“, була заступницею голови Верховної Ради, першою жінкою в історії українського парламенту, яка зайняла цю посаду. А. Садовий очолював „Самопоміч“ упродовж семи років – від початку створення у 2012 році. На останніх парламентських виборах партія набрала менше 1 відс. голосів. (BBC)

■ Гвоздик більше не чемпіон світу

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 19 жовтня на рингу Liacouras Center у Філадельфії (США) боксер Олександр Гвоздик в об'єднанчому бою за титули WBC і IBF в напівважкій вазі програв росіянинові Артуру Бетербієву, який до свого пояса чемпіона IBF додав титул WBC, який належав боксерові з України. Наступним суперником колишнього чемпіона світу в напівважкій вазі за версією WBC О. Гвоздика може стати мексиканець Гільберто Рамірез, який виграв усі 40 боїв у професіональній кар'єрі. О. Гвоздик після поразки потрапив до лікарні. Це перша поразка в професіональній кар'єрі О. Гвоздика. До цього 32-річний українець виграв 17 поєдинків поспіль. (BBC)

■ Україна готова до амністії

КИЇВ. – Україна ухвалила всі законодавчі акти, необхідні для проведення амністії в рамках Мінських домовленостей. Про це заявив 18 жовтня заступник Міністра закордонних справ Василь Боднар під час години запитань до уряду в парламенті. Він додав, що повне або часткове звільнення від покарання може статися лише після того, як на окупованих територіях оберуть легітимну владу, тобто, після відновлення суверенітету України. „Рішення про застосування амністії ухвалюється судом. І, звичайно, під амністію не потрапляють злочини відповідно до міжнародного законодавства, включно зі злочинами щодо геноциду, проти людства і воєнні злочини. Також не підпадають під амністію особи, які вчинили злочин по збиттю малйзійського „Боїнга“, – сказав заступник міністра. (BBC)

■ Відбулася хода „Переможемо рак“

ЗАПОРІЖЖЯ. – У центрі Запоріжжя 19 жовтня відбулася хода, організована громадською організацією інвалідів „Переможемо рак“, до Всеукраїнського дня боротьби з раком молочної залози. 20 жовтня в Україні відзначали День боротьби з раком молочної залози, який є найбільш розповсюдженим видом онкологічних захворювань у жінок. Згідно з даними Національного інституту раку, щорічно в Україні реєструються понад 14.5 тис. нових випадків раку грудної залози і від нього помирають понад 5,500 українок щороку. (Радіо Свобода)

ПИСЬМЕННИЦЬКІ РЕФЛЕКСІЇ

Команда Зеленського використовує методички часів Януковича

Юрій Андрухович

Діло так чи сяк іде до листопада, а це означає – до Майдану. Неділя 6 жовтня цілком недвозначно про це нагадала. Що ж, будемо вважати цей протест першим попередженням. Залишається лиш порівнювати: чи ми сьогодні знову перебуваємо на рівні т. зв. харківських угод (весна 2010 року) – тобто до повноцінного масового протесту нам ще дозрівати й мучитися довжелезних три з половиною роки, а чи вже семимильно наближаємося до кульмінації з вільнюським самітом (листопад 2013 року)? Думаю, що з огляду на війну і значно вищу напругу нашого теперішнього „бути чи не бути“, ми ближчі до другого варіанту. Тобто трьох з половиною років на протестне розгойдування в нас просто немає.

Втім, можливо, що насправді ми десь посередині.

Тим часом кидається в око одна незаперечна і, щиро кажучи, очікувана обставина: методички провідних коментаторів залишаються незмінними з тих-таки януковичівських часів. Маємо виразне і систематичне підтвердження того, про що я писав ще в часи президентської кампанії: „нові обличчя“ є лише м'якою версією старих з Партії Регіонів. Деякі сумніви можуть виникати хіба щодо „м'якості“. Але вже найближче майбутнє покаже: не дай Боже, все вия-

виться якраз навпаки, і стара партія регіонів буде нам здаватися м'якою версією нинішньої „молодої команди“.

Два лаятмотиви провідних методичок, на які не можу не звернути уваги, промалювались останніми тижнями у зв'язку з підписанням горезвісної формули Путіна-Зеленського, що її задля заморочування в нас дотепер називають формулою Штайнмаєра. Цей прийом (з підміною авторства), до речі, й сам по собі заслуговує на увагу. З одного боку, прив'язування схованого за „формулою“ капітуляційного пакета до складно вимовлюваного німецького прізвища покликане сяк-так заспокоювати проєвропейську громадськість країни: цього, мовляв, бажає для нас не Москва, а Європа. З другого боку – викликати обурення критичних щодо Заходу патріотичних кіл такою нібито німецькою ініціативою: продажна Європа, мовляв, уже змовилася з Москвою й кинула нас. Таким робом кремлівська технологія намагається вбити не одного, а щонайменше двох зайців.

Ведемося ми на це чи не ведемося? Відповісти складно. Нібито не ведемося, бо „формули“ переважно не сприймаємо – причому не сприймаємо її активно й навіть агресивно. Й водночас нібито ведемося, бо складно вимовлюване

(Закінчення на стор. 16)

Мистецтво неможливого

Юрій Макаров

Нічого нового я тут не скажу. На жаль. Тож кому нецікаво, читайте щось інше. Але для очищення сумління спробуймо все ж таки зрозуміти, що робити.

У кожній країні трапляються не найкращі періоди, коли до влади приходять безвідповідальні, обмежені люди. Дональд Трамп оголошує торговельну війну Китаєві, і це може мати для Сполучених Штатів наслідки, яких не витримає жодна економіка, навіть така потужна. Борис Джонсон хоче розірвати зв'язки з Європейським Союзом в односторонньому порядку, і це загрожує знову перетворити Британію на острів у найгіршому розумінні слова. Емануель Макрон збирається товаришувати з Росією, схоже – на зло Німеччині. А це ж ніби дорослі й успішні країни, що робиться в менш дорослих, ми теж бачили: суцільне Мадуро.

З пляном Штайнмаєра – той самий юніорський стиль. А що тут такого? Петро Порошенко підписав же Мінськ з такими самими, абсолютно неприпустимими для України пунктами? Він теж від самого початку не збирався їх виконувати, а чому мені не можна?

Різниця в тому, що п'ятий президент був і залишається заслуженим майстром цього спорту. Він бачив найближчі й віддалені результати своїх дій, але йому було важливо припинити розгром практично неіснуючої армії, він цього досягнув. А після того ретельно обробляв кожного з партнерів, організовуючи єдиний фронт, принаймні формальний, протидії агресорові – десь успішно, десь ні, але то не була гра в одні ворота. Володимир Зеленський теж сподівається відтягнути кінець, тільки нагородою може стати не збереження армії та держави, а лише чергова зустріч з кваліфікованими зубрами. Враховуючи рівень гравця, є висока ймовірність того, що втомлені „дорослі“ просто не слухатимуть цього вискочку й вирішать усе так, як їм зручніше.

Гаразд, з Д. Трампом потрапив у халепу, не припускав, що все вийде на поверхню. Я навіть не закидаю йому надмірну підлесливість, можливо, це була така тактика: розчулити старенького.

Я навмисно залишаю за дужками припущення, що особисто для В. Зеленського суверені-

тет, незалежність і цілісність України важать менше, ніж для П. Порошенка. За вдалою формулою Антуана Буле де ла Мерта, це гірше, ніж злочин, це помилка. Помилка самовпевненого новачка. Система стримувань і противаг як органічна складова кожної без винятку демократичної держави призначена не лише для обмеження авторитарних апетитів того чи іншого політика, її функція – знешкоджувати занадто різкі рухи, які можуть дорого коштувати країні. Ось чому дві палати парламенту, ось навіть Верховний суд, ось для чого, нарешті, вповноважені представники спецслужб у Білому Домі. Бог його знає, кого та демократія винесе нагору. Щоб цей будь-хто не нашкодів, його варто забезпечити від дурощів.

У В. Зеленського немає не лише внутрішніх запобіжників, а й зовнішніх. Це не його, це наша провина. Ані дієвої опозиції, ані судової гілки, ані вільної преси як ланцюгового пса.

П. Порошенко мав і фракцію, і коаліцію, але не мав абсолютної влади. Він твердо знав, що політика – мистецтво можливого, і домовлявся з усіма, зокрема й з тими, з ким домовлятися не варто, поступаючись другорядним для себе й досягаючи пріоритетного. То була хитка конструкція, але вона якось працювала. Президент-6 має наразі тотальну повноту влади, яку народ безтурботно йому вручив. Теоретично його можуть зупинити два фактори, практично – один. На другий, себто на чужоземні посольства та гастролуючих фахівців з гасіння пожеж, на нинішньому проміжку часу надії немає. Тож залишається... громадянське суспільство.

Майдан – це не універсальний інструмент. Не лише тому, що він надзвичайний і останній аргумент, ultima ratio, а й тому, що віхова демократія має обмежений діапазон дій. Вона не здатна продукувати складні рішення, але за браком інших це остання противага й останній порятунок. Доведеться відновити Майдан як усім зрозумілий меч на волосині, тобто Майдан як інституцію. А іншого інструменту, як і іншого президента, у нас немає.

„Український тиждень“, 4 жовтня

Юрій Макаров – український письменник, публіцист, Київ.

НЕБЕЗПЕЧНА ТЕНДЕНЦІЯ

Захід може втратити інтерес до України

Віталій Портников

Звернення послів Канади, Великої Британії, Німеччини та Європейського Союзу до голови Верховної ради Дмитра Разумкова – цей документ також отримали прем'єр Олексій Гончарук та голова Офісу президента Андрій Богдан – ще один доказ того, що побоювання щодо змісту коректив в судовій реформі – це аж ніяк не підступи опонентів нової влади. Це проблема, яку видно неозброєним оком. Настільки видно, що представники країн Заходу вирішили публічно висловитися про те, що відбувається в Києві.

Якщо відійти від дипломатичної мови, якою написаний документ, то варто просто сказати правду. Всі дії Володимира Зеленського та його команди після перемоги на президентських виборах спрямовані на створення в Україні авторитарної держави російського або білоруського типу. Держави, в якій президент і його адміністрація здійснюють контроль над усіма галузями влади, медіа, бізнесом, суспільством.

Причому держава ця будеється в справжнісінькому „турбо-режимі“. Те, на що інші пострадянські автократи – Олександр Лукашенко або Володимир Путін – витрачали роки, В. Зеленський намагається здійснити за місяці. І в цьому є своя логіка – страх, що суспільство прийде до тями і побачить небезпеку, що виникла перед країною або що населення розлюбить, коли не побачить новин в своєму холодильнику, все ще є дуже великим.

Однак, побудова авторитарної держави в „турбо-режимі“ не може пройти непомічено.

ною для союзників нашої країни. Якщо б така сама судова реформа тривала місяцями, обговорювалася з громадськістю, якби в неї вносилися корисні корективи, то можна було б ще подумати, що результат – це не спроба встановити контроль президентського офісу над судовою владою і перш за все над Верховним судом, а просто прояв некомпетентності влади і недостатньої опрацьованості змін. Але коли ти бачиш бульдозер – і цей бульдозер рухається абсолютно передбачуваним маршрутом, то ти не можеш зробити вигляд, що бульдозера немає.

Результатом зусиль команди В. Зеленського може стати не тільки знищення тих слабких паростків української демократії, які з великими труднощами вдалося виростити у 2014-2019 роках. Результатом може бути і втрата інтересу Заходу до майбутнього України, вироблення уявлення про неї як про авторитарну державу, населення якої просто не розуміє значення інституцій і розділення гілок влади.

Висновок з цього може бути зроблений найпростіший: заради такої держави немає ніякої необхідності далі конфронтувати з В. Путіним, краще домовитися. Результатом таких домовленостей стане спільний політичний „протекторат“ за молдавським сценарієм і при вирішальній ролі Москви.

Це якраз те, чого В. Путін і домагається.

Еспресо ТВ, 17 жовтня

Віталій Портников – український політичний аналітик, публіцист, Київ.

ТЯЖКЕ СУСІДСТВО

Імперська росія – явище невиліковне

Віктор Каспрук

Військові дії Російської Федерації в Україні по-суті є війною між імперською Росією і козацькою Україною. Адже, як показали результати двох Майданів, Москва не здатна з допомогою своїх ставлеників зламати демократичний дух українців і змусити їх стати рабами путінської неоімперії.

Володимир Путін ніяк не хоче зрозуміти того, що Україна – не Росія. Російське населення за своєю природою є інфантильним. Воно віддає всі владні вповноваження наверх і чекає від влади виконання своїх бажань. Росія за своєю ментальністю подібна до жінки, яка хоче вдало вийти заміж, слухатися чоловіка, бути покірною і слугувати йому.

Хоча швидше Росія схожа на покинуту стервозну жінку, яка кидається між агресією, істерикою і стокгольмським синдромом. Україна ж, навпаки, більше нагадує Італію з її нескінченними прем'єрами і політичними розбірками.

„Розлучення“ України і Росії було неминучим просто тому, що вони дуже різні за своєю суттю. Проте, головна відмінність між українцями і росіянами – це відсутність в українців імперськості. І як наслідок цього – те, що, на відміну від росіян, українці не визнають за владою права гнобити себе в ім'я фіктивних плянів. Саме тут основна головна відмінність у свідомості Україна-Росія, Європа-Азія.

Ще одна суттєва різниця між українцями і росіянами – у тому, що для перших людське життя має велику цінність. Насильницька смерть десяти людей в Україні – це національна трагедія, сотня трупів для Росії іноді навіть не привід для газетної новини.

Також різниця у тому, що коли Борис Єльцин поставив у Росії В. Путіна своїм президентом-наступником, ніхто й не пискнув. А в Україні, коли Леонід Кучма захотів поставити Віктора Януковича, відбувся перший Майдан.

У Росії В. Путін може легко й дерев'яного чоловічка Піноккіо призначити на певний час президентом, і всі будуть шукати у нього мізки, нові ідеї і свіжі політичні віяння.

Як показали останні події, імперська росія

ян – явище майже невиліковне. Тому й так легко російському „вождеві“ вдалося оживити ідеї православно-шовіністичної імперськості у війні з Україною. Ненависть до України стала чимось на зразок загальнонаціонального вірування. А антиукраїнськість весь час підживлюється з допомогою телебачення і адміністративного ресурсу.

При цьому, в підтримці цього настрою, враховано досвід радянської пропаганди, котра свого часу повністю провалилася. Нинішня пропаганда менш нав'язлива, набагато хитріша, побудована, в великій мірі, на рекламних технологіях – на підсвідомості і сублімації.

В. Путін – це дзеркальне відображення більшості російського народу. Народ у Путіні бачить себе. Тому сподіватися на те, що В. Путін сам добровільно здатен відмовитися від реставрованої ним неоімперськості – просто наївно. На жаль, значна частина росіян, котра зомбована телебаченням, не здатна побачити, що їх непомітно, але впевнено ведуть до катастрофи. А розплачуватися, як завжди, буде народ.

По-суті, путінізм – це сучасний ленінізм-сталінізм, але його великодержавний шовінізм загорнутий в обгортку російського православ'я. Крім того, В. Путін, як до нього – каудильйо Франсіско Франко, – зробив розрахунок не на найкращі, а на найгірші риси російського народу – нетерпимість, агресивність, схильність до мрякобісся, шовінізму і великодержавної імперськості. І саме їх він проголосив найбільш позитивними. Банально, цинічно, але дієво.

Водночас, росіяни – це нація, яка починає об'єднувати свої зусилля лише в екстремальних ситуаціях. Без екстремального навантаження, в тиші і відносному спокої, ця нація починає чахнути. І якщо раніше це в'янення було автоматично приписано діяльності ворога – Америки, то тепер з'явився ще один ворог – Україна. Ця путінська ненависть має тверду віру – саме Америка винна у всіх наших нещастях, і потайки намагається задушити Росію.

Україні ж Кремль закидає інші претензії. Нібито Україна своїми злісними цілями перепи-

(Закінчення на стор. 16)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Знайшли тіло агента ФБР

КИЇВ. – На Донбасі знайшли тіло позаштатного агента ФБР (FBI) Біллі Райлі, який зник за нез'ясованих обставин у 2015 році. У 2014 році під час конфлікту Росії з Україною позаштатному агенту ФБР Б. Райлі було доручено потрапити в „Донецьку Народну Республіку“. Рік по тому він вирушив до одного з тренувальних таборів так званої ДНР й зник влітку 2015 року. Його батьки не знали, що з ним сталося. Лише минулого року вони дізналися, що син загинув у бою і був похований в Україні. („Укрінформ“)

■ Скрипалі зустрілися у Львові

Львів. – У місті 17-27 жовтня втретє відбувається Міжнародний конкурс молодих скрипалів, започаткований відомим українським скрипалем Олегом Крисиою. Цьогоріч до участі у змаганні допущено 39 учасників з 19 країн. Про це повідомив засновник конкурсу, скрипаль, музичний педагог О. Криса: „Кваліфікаційній комісії та оргкомітету доводилося по кілька разів прослуховувати надіслані матеріали, аби з 60 поданих заявок відібрати претендентів на участь у конкурсі. Досить сильні і потужні скрипалі“. За умовами цього конкурсу, кожен учасник повинен виконати певні твори українських авторів, тож це є безпосередньою промоцією української класичної музики. („Укрінформ“)

■ У Варшаві звучить українська музика

ВАРШАВА. – Концертом українських виконавців – скрипаля Андрія Павлова та піяніста Богдана Кривопуста – у Варшаві 19 жовтня розпочався п'ятий фестиваль „Дні української музики у Варшаві“. Українські музиканти представили твори українських композиторів, стипендіатів програми „Gaude Polonia“ Міністерства культури та національної спадщини Польщі. „Цей фестиваль об'єднаний українськими композиторами і Вітольдом Лютославським, який є одним з найвидатніших польських композиторів ХХ ст., поряд з Фредериком Шопеном та Каролем Шимановським“, – зазначив учасник концерту, український композитор і піяніст, директор Державного спеціалізованого видавництва „Музична Україна“ Б. Кривопуст. Голова Об'єднання Українців у Польщі Петро Тима сказав, що проведення цього фестивалю є доказом того, що українська культура нині з'являється в Польщі у своєму різноманітті. Фестиваль триватиме до 23 жовтня, відбудуться три концерти. Директором фестивалю є відомий польський диригент та композитор українського походження Роман Ревакович. („Укрінформ“)

■ Журналіста засуджено до 15 років ув'язнення

КИЇВ. – Підтримувані Росією бойовики уgrupовання „ДНР“ на своїх ресурсах 22 жовтня повідомили про засудження так званою „прокуратурою ДНР“ до 15 років ув'язнення українського журналіста, автора колонок для проекту Радіо Свобода „Донбас.Реалі“ Станіслава Асеева. Він засуджений за кількома „статтями“ – „організація екстремістської організації“, „шпигунство“, „підбурювання до шпигунства“, „публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності“, „публічні заклики до здійснення дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності“. В повідомленнях на вебсторінках бойовиків сказано: „Підсудному призначено покарання у вигляді позбавлення волі терміном на 15 років з позбавленням права займатися журналістською діяльністю терміном на два роки і шість місяців, з обмеженням свободи терміном на один рік, з відбуванням покарання в колонії суворого режиму. Вирок вступив в законну силу“. Українська влада поки що не коментувала повідомлення бойовиків про „вирок“ журналістові. Українські та міжнародні організації неодноразово закликали звільнити журналіста С. Асеева і включити його у списки на обмін. Автор колонок для проекту Радіо Свобода „Донбас.Реалі“ С. Асеев перебуває в ув'язненні підконтрольного Росії угруповання „ДНР“, за різними даними, з травня або червня 2017 року. Спершу він просто зник, два тижні про нього нічого не було відомо. Пізніше угруповання „ДНР“ визнало його затримання й звинуватило у шпигунстві на користь України. (Радіо Свобода)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Каліфорнія заборонила звірів в цирку

САКРАМЕНТО. – Демократичний губернатор Каліфорнії Гевін Нюсом 12 жовтня підписав закон, який забороняє вживати більшість звірів під час циркових виступів. Охоронці прав тварин вимагали підписання цього закону, кажучи що це є крок проти негуманних практик. Новий закон не включає одомашнених псів, котів і коней, а також не відноситься до родео. („Associated Press”)

■ Оприлюднено висліди дослідження

ВАШІНГТОН. – Державний департамент США перевів дослідження приватної пошти Гиларі Клінтон і прийшов до висновку, що не було жодного доказу навмисного неправильного трактування засекречених інформацій працівниками департаменту в 2009-2013 роках, коли вона була державним секретарем. Висліди трирічного слідства були оприлюднені 18 жовтня. У 2014 році, Г. Клінтон передала приблизно 33 тис. електронних писем зі свого комп'ютерного сервера для розслідування. Під час президентської передвиборчої кампанії в 2016 році, республіканський кандидат Дональд Трамп натякав, що демократичний кандидат Г. Клінтон щось приховувала на своїй приватній комп'ютерній мережі. Розслідування виявили, що 38 працівників департаменту вчинили 91 порушень протоколів безпеки щодо комп'ютера Г. Клінтон. Жодні з електронних писем не були засекречені. („Reuters”)

■ Білий Дім пояснює відхід Пері

ВАШІНГТОН. – Речниця Білого Дому Стефані Грішам сказала 18 жовтня, що рішення Секретаря енергетики Рика Пері відійти з свого посту „абсолютно нічого” не має з контроверсією довкола політики Президента Дональда Трампа щодо України. Відхід з посади „вже давно плянувався”, – сказала вона. Три комітети (під проводом демократів) видали судову повістку 10 жовтня, вимагаючи щоб Р. Пері передав всі документи про якунебудь роль, що він відіграв у намаганні Д. Трампа щоб Україна розслідила його політичного противника. („Reuters”)

■ Наука: що шкодить на мозок

НЮ-ЙОРК. – Науковий журнал „Nature” опублікував 16 жовтня висліди студій, які вказують що забагато неврологічної діяльності може мати негативний вплив на мозок. Вчені Гарвардської медичної школи проаналізували мозкові клітини осіб, котрі померли, проживши 60-100 років. Як можна було сподіватися, найдовше жили ті, котрих мозок був активний. Однак, також виявляється, що ті, котрих розум проявляє забагато активності в старшому віці живуть коротше від тих, котрі в старшому віці живуть спокійніше. („The Washington Post”)

■ Знайдено підпис Марка Твейна

ГАНИБАЛ, Мізурі. – Славний американський письменник Марк Твейн (Семюель Клеменс) проживав у містечку Ганибал в 1839-1853 роках. Поблизу була популярна печера, про яку він багато написав у 1876 році у своєму відомому творі „Пригоди Тома Соєра”. За останніх 143 років печера притягала багато туристів. Впродовж років понад 250 тис. осіб підписалися на стінах печери. Десятками літ кружляли легенди про існування підпису славного автора в цій темній печері, яка тягнеться три милі. Цього літа, Линда Колберд – якої родина є власниками печері від 1923 року – та її приятелька Синді Ловел віднайшли підпис „Семюель Клеменс”. Але вони оголосили свою знахідку щойно 24 вересня, після того як науковці-спеціалісти змогли підтвердити автентичність підпису. В печері також знайшли підпис знаного американського маляра Нормена Раквела. („CNN”)

■ Моржиха затопила російське судно

ЗЕМЛЯ ФРАНЦ-ЙОСИФА, Росія. – Моржиха напала на мале судно російської Північної Фльоти і затопила його. Про це повідомила 23 вересня інтернет-газета „The Barents Observer”. Судно з членами-дослідниками російського географічного товариства плило серед Архіпелагу Земля Франца-Йосифа в Арктичному морі. Воно наблизилось до кількох малих моржів, і це спонукало їхню матір стати в їхній обороні. Всі члени залоги змогли дістатися щасливо до берега. Відтак всі кораблі фльоти відплили з цієї території. Моржихи важать приблизно 3,000 фунтів. („www.military.com”)

ПОРАДИ НОВІЙ ВЛАДИ

Треба вчасно усвідомити помилки

Віктор Мороз

Спочатку визнаємо справедливу істину: помилки існують там, де хтось щось робить і досягає певних позитивних результатів. Інакше не було б сенсу вести мову про помилки.

Команда молодого Президента Володимира Зеленського вже зробила колосальну справу для країни: увімкнула соціальний ліфт, котрий підняв нагору багато нових людей і опустив на гіршу землю тих, хто обріс мохом і всякими іншими хибими нагорі.

Не все іде гладко, але визнаймо, що такого омолодження управління країна чекала вже давно. Кадрове омолодження країни – найголовніше досягнення нової влади.

Саме тому п'ять місяців перебування біля державного керма „Слуг народу” було відзначене зростанням рейтингів і довіри до нових керівників країни. Але, здається, прийшов час спокійно озирнутися й зробити деякі висновки.

Останні повідомлення щодо зниження рейтингу очільників нової влади, хоч і очікуване експертами, стало доволі несподіваним для членів правлячої команди.

Власне, а чого очікував В. Зеленський, позбавившись професійних державних керівників і користуючись нашіптуванням на вухо юристів, котрі недавно обслуговували олігархів? Не тому вони вчилися, щоб формувати державну політику, яка б враховувала очікування мільйонів людей.

НАРОД І ВЛАДА

Прес-маратон як технологія

Віктор Бобиренко

Коли ми говоримо про успіх чи неуспіх акції, маємо знати мету. Було її досягнуто чи ні? Частково чи у повній мірі?

Тому я б не поспішав безпідставно оцінювати „Прес-маратон” Президента Володимира Зеленського з точки зору, що ось громадянське суспільство натиснуло на „нову владу”, і вона нарешті погодилася на комунікацію. А преса була містком у комунікації В. Зеленського і суспільства.

Неправі й ті, хто говорить, що метою було театральне видовище. Видовище не може бути метою. Воно може бути інструментом.

Як спеціаліст, який поширює методи проектного мислення, поясню.

Технологи, які привели В. Зеленського до перемоги, відчували проблему. Проблема полягає в тому, що В. Зеленський втрачає позиції. І стратегічну ініціативу. Вулиця, або патріотично налаштована пасіонарія, починає сама формувати порядок денний. Вулиця розміщує себе як система опозиція без ніяких прапорів. До руху „Ні капітуляції” можна долучатися. Але без заанапещених партійних брендів.

А це значить, що можуть з'явитися нові провідники замість вже скомпрометованих. Вулиця на Майдані малює червоні лінії. Вулиця вимагає.

Крім того, пов'язаною проблемою є те, що найбільша і наївна частина суспільства схильна до лівацтва і патерналізму. Чотири найбільші очікування від В. Зеленського нікуди не поділися. Народ, у якого намішано і миролюбності, і кровожерливості, і бажання чуда, і бажання видовища, хоче:

1. Припинення війни. Щоб і Донбас, і Крим – наші. І щоб Володимир Путін із руки В. Зеленського, увірвавшись в пацифізм. Але щоб мир. Це – для заспокоєння миролюбності.

2. Посадити (краще, звичайно, постріляти, але ж ми гуманісти) Петра Порошенка і перший ряд його соратників. Переслідування голів райадміністрацій – масштаб не той. Це лише для заспокоєння кровожерливості.

3. Знизити тарифи у два-три рази, а не на 5 відс.

4. Одночасно підняти платні і пенсії у два-три рази, а не на 12 відс., як за П. Порошенка. Це для задоволення потреби у чудесах.

Усе це має робитися на емоціях. Щоб не гір-

шше, ніж у Римі цезарів. Величніше, ніж „Україна має таланти”.

Ігнорування проблем загрожує втратою рейтингу. Проблеми означені. Команда має готувати проєкт з оптимізації проблем, зменшення ризиків просідання рейтингу. Для цього має бути чітко окреслена цільова група.

Шкода, звичайно, не усі згодяться на запропоновану театральну виставу. Але таких мало і ними можна знехтувати. Навіщо нам нудні доценти-політологи? З нами – народ!

Тому метою маленького проєкту „Прес-маратон” (який є частиною великого експерименту) є втримання рейтингу В. Зеленського, закріплення електоральної групи „правірних” нівелювання впливів вуличних протестів. Шляхом нав'ювання нових смислів і з використанням інноваційних елементів новітнього видовища.

Основне завдання – донесення нового смислу. У тому, що чотири очікування людей не справдяться – винуваті люди і обставини. Ну і заодно показати ніцисть вулиці. Заодно і відбитись від звинувачень у слабкості, пацифізмі, трамповому скандалі.

Ну, і дати додаткові повідомлення для психологічного руйнування протестувальників: мовляв, я вірю, що не всі вийшли за гроші, але ж мені такі документи приносять.

А також як елемент видовища – обов'язковий рояль у кущах. Роялем тут виступила „Книга рекордів”, яка показала подвиг: ще ніхто не міг говорити з пресою так довго.

Виявляється, можна 14 годин говорити. Експерти нічого нового не почули. Не їм це говорилося. Президент говорив з народом. А журналісти були тільки тлом. Іноді неприємним. Іноді виглядали дурнувато (не всі!).

І ось тому це тло і було потрібне. Щоб народ зрозумів: не король голій. Ті, хто про короля погане каже, – самі ку-ку.

Скільки завгодно можуть експерти говорити про некомпетентність. Не для них була розмова.

І основної мети В. Зеленський досягнув – рейтинг не просяде до весни. А там – місцеві вибори, і заберуть всю владу.

Все наше життя – це театр. Час це зрозуміти.

„Українська правда”, 12 жовтня

Віктор Бобиренко – політолог, Київ.

(Закінчення на стор. 5)

ПОВЧАЛЬНА ІСТОРІЯ

Приречена на розпад

Олександр Гаврош

На початку вересня Президент Чеської республіки Мілош Земан прийняв у Празькому Граді делегацію з семи осіб, що представляють, як сказано в повідомленнях, „інтереси русинів“. Зустріч була присвячена 100-річчю входження Закарпаття до Чехословацької республіки. Показово, що ювілейна подія відзначалася не з представниками влади Закарпаття, її культурною чи науковою елітою, а з людьми, чия репутація є доволі сумнівною з різних оглядів. Всі вони відомі агресивними висловлюваннями на адресу України та промосковськими симпатіями. Зокрема, православний священик Московського Патріархату Димитрій Сидор свого часу був навіть засуджений за сепаратизм, а Іван Данацко – за нелегальне переправлення мігрантів через кордон.

Такий публічний жест президента Чехії ще раз нагадав про ту суперечливу політику, яку проводила Чехословаччина протягом 20 років свого панування на Закарпатті. Коли у 1919 році цей край входив до новостворюваної слов'янської держави, її засновники Томаш Масарик і Едвард Бенеш зобов'язувалися виконати дві головні вимоги закарпатських представників – надати повну самоврядність краю (автономії) та не розбивати етнографічну українську територію на різні частини. Обидві обіцянки не були виконані. Автономію надали аж у жовтні 1938 року, коли перший Чехословацький республіці залишилося лічені місяці до загибелі. А терени, населені українцями, були свавільно розділені між Підкарпатською Руссю, Словаччиною та Румунією. Назавжди.

Особливо драматичними виявилися останні кілька днів співжиття з чехами в одній державі. Провокативне призначення чеського генерала Лева Прхали в автономний уряд о. Августина Волошина врешті призвело до кривавих міжусобиць в Хусті 14 березня 1939 року, в яких загинули десятки чехів та українців. Чехословацьке військо не стало боронити Закарпаття від угорської окупації і навіть не хотіло надати зброю для його добровільних захисників. Покидали чехи край похапцем та в розпачі, спалюючи документацію та знищуючи боеприпаси. Оці сльози, кров та лайка і стали завершальним актом їхнього 20-літнього панування.

Без сумніву, що м'яка чеська колонізація була значним кроком вперед після брутальної мадяризації кінця XIX - початку XX ст. Освітнє, культурне та господарське життя у міжвоєнну добу помітно зросло. Але в той же час посиленнями темпами тривала чехізація краю, в якому чехи займали виключні позиції, хоча вони становили лише кілька відсотків від усього насе-

лення. Саме незграбна національна політика і стала смертельним вироком міжвоєнній Чехословаччині.

Нині можна почути ностальгійні зітхання, як добре було під чехами та що треба було з ними жити далі в одній державі. Такі романтичні зітхальники живляться ілюзіями та видають бажане за дійсне. Чехословаччина перестала існувати не через українців, які в ній становили менше 4 відс. мешканців.

Від початку ця держава була приречена на гострі, а той непримиренні національні конфлікти. Непідйомним тягарем для створеної у 1918 році держави стала компактна німецька меншина, чисельність якої сягнула понад 3 млн., і котра за величиною була другим народом у ЧСР (кожен четвертий мешканець). Ще однією тяжкою ношею стали угорці, яких нараховувалося до 800 тис., і за кількістю вони випереджали навіть українців. І німецька, і угорська меншини дивилися на Чехословаччину як на „тимчасове непорозуміння“ і лише чекали нагоди, аби повернутися до лона своїх національних держав.

Але й не ці дві надзвичайно скрутні обставини визначили швидкий кінець клаптикової держави. Її смерть ховалася в самій концепції Т. Масарика та Е. Бенеша, відомій як „чехословакізм“. Себто, що чехи і словаки – не два різні народи, а один. Усе міжвоєнне життя ЧСР минуло під цим патріотичним гаслом, на переписках фігурувало лише визначення „чехословак“, а врешті-решт все закінчилося крахом. Упосліджені словаки проголосили у березні 1939 року власну державу, і Чехословаччина завалилася як картковий будинок. Тоді це пояснювалося не природним розвитком національного словацького життя, а впливами агресивної німецької політики.

Однак, по війні „чехословакізм“ теж став поволі згасати, і незадовго навіть комуністична влада проголосила вже два самостійні народи – чехів і словаків. А щойно настала демократія у 1989 році, як Чехословацька федерація одразу розпалася на дві окремі національні держави. Масариківська ідея „чехословакізму“, на якій базувалося створення Чехословаччини 1918 року, виявилася нежиттєздатною. Скориставшись програвом Гітлера у другій світовій війні, Прага виселила з чеських земель кількомільйонну німецьку меншину, розв'язавши для себе раз і назавжди національне питання на своїх теренах.

Закарпатський „хвіст“, який й так був чужорідним елементом і вічним головним болем для Праги, відлетів найпершим у 1945 році, а далі – посипалося все інше. Гарна теорія в мудрій

(Закінчення на стор. 16)

Треба вчасно усвідомити...

(Закінчення зі стор. 4)

Дуже нерозумно й примітивно повелася владна команда під проводом усе того ж керівника Офісу президента Андрія Богдана, який, здається, й був ініціатором цієї брутальної відповіді активістам.

Замість того, щоб без упину пояснювати людям беззаперечно необхідність розв'язання проблеми війни на сході шляхом пошуку оптимальних рішень у тій фатальній парадигмі Мінських угод, залишених попередниками, проводити круглі столи й прес-конференції, формувати остаточну відповідь країни на агресію сусідньої держави, хлопці одним махом зруйнували всю необхідну комунікацію.

Поверхові й необґрунтовані звинувачення В. Зеленського на адресу одного з найпрофесійніших видань країни, котре було в досить жорсткій опозиції до попередньої керівної команди й залишається опозиційним до нинішньої, лише підкреслило нерозуміння значення комунікування з журналістською спільнотою, котра, врешті, й формує ставлення народу до влади. І відповідь не забариться.

І це – третя принципова помилка В. Зелен-

ського і його команди.

Що далі? Найнерозумніше було б ці перші й суттєві помилки не помічати. Або ще гірше: вдавати, що не помічаєш.

Ще гірше: не визнавати, що це помилки. Як стверджує Святе Письмо, біда навіть не в тім, що ти помилки робиш. Біда в тім, що не визнаєш їх і не каєшся.

Наскільки цією простою, але вічною мудрістю скористається команда нових реформаторів – побачимо найближчим часом.

Джерело народної довіри ще не вичерпане. І ще не зроблені фатальні помилки, котрі зумовлюють незворотний процес у довірі між народом і владою.

Ще є час все виправити й визнати деякі свої рішення як такі, що були помилковими. Можливо, таким чином вдасться повернути частину народної довіри. Адже країна перебуває в динамічному стані, і для виправлення помилок є зовсім небагато часу.

Можливо, саме чесне визнання власних помилок і намагання їх виправити й буде наступною великою перемогою нової української владної еліти?

„Українська правда“, 18 жовтня

Віктор Мороз – політичний оглядач, Київ.

АМЕРИКА І СВІТ

■ США посиляють війська до Литви

ВІЛЬНЮС. – США розпочали розташування батальйона вояків і десятків танків у Литві. Вони там перезимують. Про це повідомив 21 жовтня Міністер оборони Литви Раймундас Каробліс. Колишній командир військ США в Європі генерал Бен Годжес сказав, що „це є маніфестацією зобов'язання Америки до дальшого стримування на східньому фронті НАТО“. У 2017 році, НАТО вислало міжнародний батальйон в складі 1,000 вояків до Литви, яка є членом Європейського Союзу і НАТО та має 2.8 млн. осіб населення, Подібні батальйони НАТО були вислані до Польщі, Естонії і Латвії, як пересторога проти можливого російського вторгнення в районі після анексії Криму Москвою в 2014 році. Після зустрічі в Нью-Йорку 23 вересня, Президент Дональд Трамп і Президент Польщі Анджей Дуда підписали заяву про співпрацю в ділянці охорони, що означає збільшення числа американських військ в Польщі до 5,500 осіб. Польський уряд готовий видати 2 млрд. дол. для встановлення постійної військової бази США в країні. („AFP“)

■ Марі Йованович свідчила в Конгресі

ВАШІНГТОН – Колишній посол США в Україні Марі Йованович 11 жовтня заявила під час спільного засідання комітетів Палати Представників з питань розвідки, закордонних справ і загального нагляду, що Президент Дональд Трамп чинив тиск на Державний департамент, щоб її звільнили з посади. Палата Представників Конгресу США, контрольована Демократичною партією, розпочала 25 вересня процедуру розгляду можливого імпічменту Д. Трампа. Президента звинувачують у „тяжких злочинах і проступках“ через його телефонну розмову з Президентом України Володимиром Зеленським у липні. Як стверджують політичні опоненти президента, Д. Трамп під час розмови намагався переконати В. Зеленського розпочати розслідування діяльності в Україні Гантера Байдена, сина колишнього Віце-президента Джо Байдена, який є можливим суперником Д. Трампа на виборах президента США в 2020 році. Представники обох президентів стверджують, що тиску з боку Д. Трампа не було. Скаргу на Д. Трампа до Конгресу подав один із представників розвідки США. Однак прихильники президента вважають, що вона була написана в політичних цілях, а при її написанні автор щонайменше консультувався з юристами, близькими до керівництва Демократичної партії. (Radio Свобода)

■ Угорщина залишиться в ЕС

БУДАПЕШТ. – Угорщина не плянує залишити Європейський Союз (ЕС). Це заявив 29 вересня Прем'єр Віктор Орбан, додаючи, що східня й західня частини ЕС мусять знайти компроміс про майбутнє цього бльоку. В. Орбан часто попадав в конфлікт з ЕС і це довело до спекуляції, що може він піде за прикладом Великобританії і залишить ЕС. „Ми є членами Союзу і залишимося членами“, – сказав В. Орбан членам конгресу своєї правлячої партії Фідес, яка переобрала 55-літнього прем'єра своїм президентом. („Reuters“)

■ Поліцаї мусять закривати тату

ГАРІСБУРГ. – Пенсильванійська рада трудових відносин вирішила, що Департамент поліції Філадельфії має право вимагати, щоб поліцаї прикривали свої тату. Це рішення 16 жовтня було у відповідь на скаргу до ради, яку подала філадельфійська профспілка поліцаїв, кажучи, що департамент повинен був спершу переговорити з нею це питання. Справа почалася з демонстрації на Національній конвенції Демократичної партії в 2016 році. Тоді в пресі появилася світлина поліцейця Іана Ліхтермана, котрий – будучи німецького походження – мав тату орла з розпростереними крильми і написом „Батьківщина“. Деякі ліберальні кола запротестували проти цього нібито нацистського символу, а посадник міста Джеймс Кені назвав це тату „неймовірно образливим“ і вимагав звільнення поліцейця з служби. Хоч евенуальне слідство виправдало І. Ліхтермана, у 2017 році департамент почав вимагати, щоб поліцаї прикривали свої тату. („The Philadelphia Inquirer“)

„А де ж видатки на культуру?“

Українські гуманітарії, домагаючись від уряду належної уваги до культурної сфери, не один вже раз – власне, з кожною новою владою – нагадують повчальну історію, героєм якої був знаменитий британський прем'єр Вінстон Черчилль. Під час війни принесли йому на розгляд бюджет країни. Погортавши документ, він запитав: „А де ж видатки на культуру?“. „Таж-бо війна іде! Яка там культура!“. „А за що ж ми тоді воюємо? І нащо нам перемога, коли не буде культури?“, – сказав мудрий державний діяч.

Серйозний крок у цьому важливому напрямі країна ступила напередодні Помарачевої революції, коли масовий громадський рух „Україна без Кучми“ напівліг на парламентарських слуханнях „Українська культура: стан та перспективи розвитку“. Цей стан був визнаний незадовільним. Багата і самобутня культура українського народу все ще залишалася на периферії суспільного буття – попри те, що українська держава вже понад 10 років була незалежною. Верховна Рада визначила у тих слуханнях найголовніші завдання – реформування середньої і вищої освіти, полегшення доступу до неї, поєднання освіти з наукою, інтеграція у світовий освітній простір, формування нової культурної інфраструктури, потужна матеріально-фінансова підтримка творцям національно-культурної духовності.

Дорога від цих добрих побажань до практичного втілення виявилася дуже довгою.

Аж після Революції Гідності очолений Арсенієм Яценюком Кабінет Міністрів повернувся до цієї проблеми. 1 лютого 2016 року уряд схвалив „Довготривалу стратегію розвитку української культури“ – стратегію давно назрілих реформ. Вона визначала основні напрями діяльності, які мали вивести сферу культури і творчості з периферії суспільно-політичних інтересів, забезпечити їй провідне місце в суспільно-економічному розвитку України.

Стратегія стверджувала, що саме культура, що заохочує до найрізноманітніших форм творчого самовираження і водночас вивчення та оновлення традицій, сприяє розвитку творчої економіки, інноваційної політики та активній участі громадськості в побудові сучасної та демократичної держави. Саме розвиток культури має стати в центрі державних інтересів, національної політики, національної безпеки.

Проте й цей документ мало що змінив практично. Покликуючись на умови війни, уряд пообіцявав усі ключові видатки на сферу освіти, науки, культури, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, екології тощо або передав на місцеві бюджети, де на це не було жодних гарантій фінансування.

Сьогоднішні проблеми в культурній сфері України виглядають так: постійне недофінансування її культурних інституцій; мізерні заробітні платні працівників цієї сфери; незформований діалог з представниками національних меншин; недостатній попит на культурний продукт.

Загальний висновок: нинішній уряд, як і всі попередні, не до кінця усвідомлює, в якій мірі культурна складова суспільного буття впливає на розвиток свідомого та ментально здорового народу.

ІСТОРІЯ

Подорож Осипа Олеськіва до Канади

Зіновій Яворівський
Тарас Яворівський

Подорож д-ра Осипа Олеськіва в супроводі Івана Дорундяка до Канади відбулася у липні-жовтні 1895 року з метою вивчення кліматичних умов, ґрунтів, тваринництва, рослинництва, духовного життя, транспортного сполучення, економічних умов для еміграції селян з Галичини до Канади. До необхідності такої поїздки прийшли О. Олеськів, його близький друг Іван Франко та однокласник, щоб запобігти масовій еміграції українських селян до малоросійських околиць Південної Америки і скерувати їх до Канади. Вирішили, що поїде вчений агроном, ботанік, економіст і аналітик д-р О. Олеськів.

16 березня 1895 року він вислав листа до Міністерства внутрішніх справ Канади про важкий економічний стан українського селянства в Галичині і необхідність запобігти масовій вербовці їх до Бразилії, де є несприятливі кліматичні умови. Уряд Канади запросив О. Олеськіва приїхати для детального обговорення справи еміграції. У липні цього ж року О. Олеськів написав статтю „Про вільні землі“, в якій зробив ґрунтовну аналіз переваг еміграції до Канади. Її видало товариство „Просвіта“ власним коштом.

У тому році О. Олеськів вирушив у тривалу поїздку до Канади в супроводі господаря з села Кийданч Коломийського повіту І. Дорундяка. 24 липня він відправив дружину Йосипу з дітьми Софією і Ромчиком у село Нова Скварява на Жовківщині до батьків. А вже наступного дня разом з І. Дорундяком потягом вирушили зі Львова до Гамбургу через Краків з пересадкою у Берліні, а потім пароходом до Лондону, куди прибув 29 липня. 1 серпня на пароплаві „Сардинія“ мандрівники попливли до Монреалю, куди прибули 12 серпня. Про цю поїздку писав часопис „Свобода“.

Наступного дня вони дісталися до Оттави. І. Дорундяк поїхав до Вінніпегу, а О. Олеськів залишився й мав наради з депутатами парламенту і представниками уряду Канади. Вони обговорили плян організованої еміграції селян з Галичини до Канади, з залученням уряду Канади, транспортних компаній і еміграційного бюро. 15 серпня він вирушив до Вінніпегу, куди прибув через два дні й зустрівся з Юго Карстенсом, який за наказом Міністерства внутрішніх справ повинен був його супроводжувати. 18 серпня О. Олеськів, І. Дорундяк в супроводі Г. Карстенса відвідали декілька українських родин в околиці Вінніпегу і зустрілися з комісаром земельних домініонів Г. Г. Смітом.

Опісля подорожні мали зустрічі з урядовцями Калгарі, Едмонтону, відвідали гордість Альберти – колонію Стоні Плейн, ферму Фредеріка Губеля, який походив зі Стрия, декілька німецьких землевласників і ферму Філіпа Міллера з галицького села Завадова. 26 серпня повернулися до Едмонтона, де О. Олеськів зустрівся з Міністром внутрішніх справ Т. Майн Дейлом, якого зацікавив плян еміграції д-ра О. Олеськіва. В зустрічі взяв участь Генеральний консул Австро-Угорщини в Канаді Едвард Шульце, який підтримав пропозиції О. Олеськіва.

27 серпня відвідали 16 українських родин з села Небилів, які тут

нещодавно поселились, а також інші поселення. Після шести днів дороги 1 вересня повернулися до Едмонтона, звідки І. Дорундяк вирушив на схід, де відвідав фермерів з околиць Самбора, Стрия, Дрогобича, Калуша, Жовкви та інших. Усі спостереження І. Дорундяк записував у щоденник, який зберігся. 24 вересня він приїхав до Вінніпегу й довідався, що О. Олеськів відїхав до Торонто. І. Дорундяк на тиждень залишився у Вінніпезі, а потім поїхав до Оттави, де зустрівся із О. Олеськівом.

О. Олеськів 3 вересня у супроводі Г. Карстенса подався до Ванкувера, де вони оглянули відкриті для заселення землі, і далі на човні подалися до Вікторії, де 7 вересня, у приміщенні парламенту їх прийняли Міністер еміграції Британської Колумбії полковник Джеймс Бейкер, комісар земель Джордж Мартін та імміграційний агент провінції Джессап. Наступного дня О. Олеськів побував на найбільших вугільних шахтах у західній Канаді, 9 вересня на човні повернувся до Ванкувера, потім 12-19 вересня О. Олеськів і Г. Карстенс прибули у Банф на один день, щоб перепочити. обстежувати землі аж до кордону з США.

21-30 вересня О. Олеськів перебував у США, де зустрівся з редактором часопису „Свобода“ о. Іваном Констанкевичем та парафіяльним священиком у Мавнт Кармел, Пенсильванія, о. Нестором Дмитрієм, щоб обговорити релігійну ситуацію в українських поселеннях у Канаді. 25 вересня він приїхав до Шамокіна й після декількох днів перебування там, 30 вересня повернувся до Канади, де зустрівся з І. Дорундяком.

В Оттаві 2 жовтня О. Олеськів мав зустріч з виконувачем обов'язки заступника Міністра внутрішніх справ Джоном Р. Голлом та вручив йому свої пропозиції стосовно імміграції до Канади великої кількості селян з Галичини. 4 жовтня О. Олеськів з І. Дорундяком вирушили до Монреалю, звідки наступного дня на пароплаві „Parisian“ поплили до Ліверпуля, куди прибули 14 жовтня. 15 жовтня О. Олеськіва прийняв Джон Дайк з Канадського державного агенства.

14 листопада 1895 року О. Олеськів у Львові провів конференцію, на якій розповів про свою поїздку до Канади. У ній взяв участь І. Франко. На конференції було вирішено створити еміграційний комітет, який би захищав людей від еміграційної експлуатації. Головою його став Василь Нагірний. Подія широко висвітлювалася пресою. В грудні цього ж року О. Олеськів видав книжки про еміграцію, написав низку статей, а І. Франко написав поетичний цикл „До Бразилії“ і ряд інших творів, у яких розкривав проблеми еміграції.

Діяльність О. Олеськіва спричинилася до організованої і масової еміграції українців до Канади. У 1896 року він відправив першу групу емігрантів з Галичини у супроводі брата Володимира. З його ініціативи уряд Канади у 1896 році призначив Кирила Геника-Березовського з Коломийського повіту займатися емігрантами в Канаді. Міністер внутрішніх справ Канади Кліффорд Сифтон пропонував О. Олеськову переїхати до Канади, щоб наглядати за українськими поселеннями, проте він відмовився, і залишився у Львові, займаючись еміграцією до Канади до 1901 року. Він став „батьком“ еміграції українців до Канади.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.	

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Доповідь про духовність емігрантів Свято Покрови відбулось у Сомерсеті

Доповідає Юрій Данилів. (Фото: Стефан Фартушок)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 3 жовтня на форумі Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США та Осередку Праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії відбувся виклад на тему „Духовність українських емігрантів в Америці – іконостас“. Доповідь виголосив Юрій Данилів, який досліджує українські церкви у Пенсильванії.

Він проаналізував головні риси

першої імміграції, члени якої зуміли збудувати понад 150 церков у самій тільки Пенсильванії. Вони ж започаткували громадські установи, читальні, школи та клуби при майже кожній церкві.

Доповідач зупинився на архітектурних особливостях візантійського архітектурного стилю, який Україна прийняла разом із християнством з Візантії, а відтак на особливостях іконостасу, який відрізняє візантійські церкви від римокатолицьких, протестантських, ісламських та юдейських святинь.

Він розповів про стадії розвитку іконостасу та про особливості іконописання. Ю. Данилів ґрунтовно проаналізував особливості пенсильванських іконостасів, виготовлених різьбарами у майстернях Ігоря Хоманчука, Ігоря Макаренка, Павла Маркаря, Сергія Литвиненка, Василя Загородника та інших, а також іконографії таких майстрів, як Петро Холодний, Михайло Осінцюк, Святослав та Юрій Гординські, Петро Андрусів, Мирон Білинський, Іван Денисенко, Андрій Мадай, Тарас

(Закінчення на стор. 16)

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – 13 жовтня Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці (голова добродійка Леся Сівко) при Українській православній церкві св. Андрія Первозваного в Савт-Банд-Бруку, Нью-Джерсі, влаштувало в Українському Культурному Центрі Укра-

їнської Православної Церкви США у Сомерсеті святковий обід і концерт на відзначення свята Покрови Пресвятої Богородиці і Дня захисника України.

Свято відкрив молитвою настоятель церкви св. Андрія Первозваного митрофорний протоєрей о.

(Закінчення на стор. 13)

Школа українського танцю „Барвінок“ розпочала концерт танцем „Привіт“. (Фото: Левко Хмельковський)

Відзначили 80-ліття Альберта Кіпи

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 21 вересня в Українському Освітньо-Культурному Центрі відбувся урочистий вечір на вшанування відомого науковця-германіста, громадського та релігійного діяча, довголітнього члена та колишнього голови Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США проф. Альберта Кіпи з нагоди його 80-ліття.

На урочистість, що її вела голова товариства „Свята Софія“ д-р Ірина Іванкович, прибули члени родини, приятелі, колеги та співпрацівники ювілянта, надійшли апостольське благословення від Папи Франциска, грамота від Предстоятеля Української Греко-Католицької Церкви Святослава, вітання від Митрополита-Архієпископа Філядельфійського Бориса Гудзяка, президента Світової Ради Наукових Товариств ім. Шевченка академіка Леоніда Рудницького, президента товариства „Свята Софія“ в Римі о. Марка Ярослава Семенгена, ректора Українського Вільного Університету проф. Марії Пришляк, Інституту історії України Національної Академії Наук України, професора Маршал-університету д-р Катерини Шрей, численних наукових, педагогічних та громадських установ.

У доповіді про життєвий шлях А. Кіпи довголітній його співпрацівник і приятель академік Л. Рудницький представив головні віхи діяльності А. Кіпи, ґрунтовно проаналізував

його наукові зацікавлення німецько-українським літературознавством, музикологією та педагогікою, підкресливши довголітню працю для добра товариства „Свята Софія“, яке було головним організатором святкувань.

Л. Рудницький зокрема зазначив: „Люди, які добре знають одну шляхетну людину, спілкуються з нею, втішаються її, можна сказати, метафізичним оптимізмом, вкоріненим в погідній вдачі, у відчутті ненарушимої людської гідності, усвідомленні сутності своєї власної істоти та врешті у глибокій вірі у Бога, мають найкращий шанс віднайти у собі почуття внутрішнього спокою і задоволення земним буттям. Саме за ці шляхетні прикмети його духа я завжди буду вдячний Альберту Кіпі“.

Музичне вітання ювілятові подарувала відома оперна співачка Марта Залізняк, яка виконала твори Джуліо Каччіні „Аве Марія“, арію з опери Джакомо Пуччіні „Богема“, арії з опери Миколи Лисенка „Наталка Полтавка“, пісні Анатолія Кос-Анатольського „Два потоки з Чорногори“ і Василя Безкоровайного „Чари ночі“.

Під час урочистого частування, що його відкрив молитвою Єпископ-помічник Філядельфійський Андрій Рабій, А. Кіпа подякував організаторам і присутнім за чудовий вечір.

Товариство „Свята Софія“ США

Презентували книгу „Черевики рибалки“

Ірина Іванкович та Леонід Рудницький. (Фото: Стефан Фартушок)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Семестрові виклади Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США та Осередку Праці НТШ у Філядельфії 26 вересня було відкрито презентацією україномовного видання роману австралійського письменника Мориса Лангло Веста „Черевики рибалки“.

Книгу представили перекладач Ірина Іванкович та автор післяслова Леонід Рудницький. Книга побачила світ у львівському видавництві „Артос“ з нагоди 35-ліття відходу у вічність Патріарха Йосифа Сліпого, 45-ліття Товариства „Свята Софія“ та 50-ліття собору св. Софії в Римі. Дотепер „Черевики рибалки“ було перекладено італійською, еспанською, німецькою, польською та іншими мовами.

Як зазначив Л. Рудницький, найкраще окреслення роману М. Веста подав Патріарх Йосиф, коли на запитання репортера: „Чи Вас у Сибіру дуже мучили?“ з легкою усмішкою відповів: „Читайте роман Мориса Веста, там все написано“.

За словами І. Іванкович, герой книги Папа Кирило Лакота став для світу посланцем, який промовляв голосом переслідуваної Церкви. Покликавши до життя Папу Кирила, автор обезсмертив силу незламного духа Патріарха Йосифа.

Товариство „Свята Софія“ США

Учасники свята (зліва): Ірина Іванкович, Марта Залізняк, Альберт Кіпа, Владика Андрій Рабій, Оксана Кобулей. (Фото: Товариство „Свята Софія“ США)

Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1967

На цій фотографії бачимо зустріч у 1967 році канадських провідників та активістів Українського Народного Союзу з Головним Предсідником УНСоюзу Йосипом Лисогором (сидить, зліва). Зліва від нього: канадський сенатор Павло Юзик, Іван Геврик і Василь Дідюк. П. Юзик був заступником головного предсідника з Канади у 1970-1974 роках, а відтак головним директором на Канаду в 1974-1986 роках. І. Геврик був довголітнім головним контролером УНСоюзу, а пізніше головним директором на Канаду в 1986-1993 роках. В. Дідюк був довголітнім головним радним і також головним контролером. Ще один великий активіст УНСоюзу в Канаді це Богдан Зорич (стоїть четвертий зліва), який був заступником головного предсідника з Канади у 1966-1970 роках, а після цього директором Канадської канцелярії УНСоюзу.

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і удосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

**LONG
TERM
ANNUITIES**

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

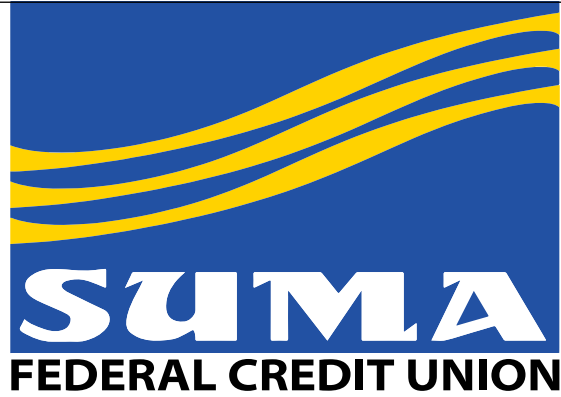
*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

**CALL US
TODAY!**
888-538-2833

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

It's the Season

ДЛЯ

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ НА МАШИНУ!

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

1.99% APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

 Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG

UNA CELEBRATES
125
YEARS

SHUMKA
UKRAINIAN SHUMKA DANCERS

KHRYSTYNA SOLOVIY

VASYL POPADIUK

WOMEN'S BANDURA ENSEMBLE OF NORTH AMERICA

SATURDAY, NOVEMBER 2, 2019

DOORS OPEN AT 5:00 PM ♦ SHOW STARTS AT 5:30 PM

DOLAN PERFORMANCE HALL
THE COLLEGE OF ST. ELIZABETH
2 CONVENT ROAD, MORRISTOWN, NJ 07960

TICKETS AVAILABLE ONLY AT WWW.PURPLEPASS.COM/UNA125

TICKETS WILL NOT BE SOLD AT THE DOOR

ПОДОРОЖІ

Ще не усе зруйнували більшовики

Левко Хмельковський

У липні подружжя Ліда і Петро Яцики запросило мене до своєї садиби у селище Мошни поблизу Черкас. Раніше я не раз бував у селищі, а їхній родич лікар Павло Ячик був моїм добрим приятелем і розповідав, що його дід, коли наприкінці 1919 року руйнували палац графа Михайла Воронцова, заборонив синам під загрозою фізичної кари йти на грабунок.

Головна прикмета Мошен – церква Преображення, яку усі бачать при наближенні до селища. Навіть жакливі стан шляху не перешкоджає милуватися незвичайним храмом. Церкву збудував італієць Джорджо Торрічеллі, який був міським архітектором Одеси. Освятив церкву Київський Митрополит Філарет 19 серпня 1840 року. Будівництвом керував інженер Терентій Ступников.

Дж. Торрічеллі (1796-1843) народився в Швейцарії. Його батько Джованні Торрічеллі був один із перших живописців-монументалістів Одеси, займався художнім розписом інтер'єрів у новобудовах. Син його склав генеральний план будівництва Одеси і очолив спорудження морського порту, музею Одеського товариства історії та старожитностей, найбільших в Європі сходів до моря, Англійсько-го клубу та інших будівель. В Ялті

спорудив церкву св. Іоанна Златоуста – копію храму в Мошнах. Є перекази, що таку ж копію він звів біля Парижу.

У Мошни його привів шлюб генерал-губернатора Новоросійського краю М. Воронцова з Єлизаветою Браницькою, якій батьки подарували цей маєток. М. Воронцов облаштував у Мошнах нову розкішну резиденцію. Палац мав 80 кімнат. Навколишній ліс був перетворений на мальовничий парк. На узвишші (у давнину це був правий берег Дніпра) вибудували 58-метрову вежу князя Святослава. На жаль, палац, парк і вежа були знищені. Від колишньої садиби збереглася паркова алея та Спасо-Преображенська церква. Є ще католицький костел, у якому місцевий підприємець розмістив ремонтні майстерні.

У 1884 році Катерина Балашова успадкувала від свого діда М. Воронцова маєтності при містечках Мошни і Городище (це у неї орендували Мліїв Смиринки), збудувала лікарню і замовила її проект славнозвісному київському архітекторові Владиславу Городецькому. У Черкасах збереглися зведені за його проектом будинки Жіночої гімназії (тепер ломбард) і будівлі базару (зберігся Рибний ряд, який я сфотографував, бо і його можуть зруйнувати).

К. Балашова померла у січні 1931

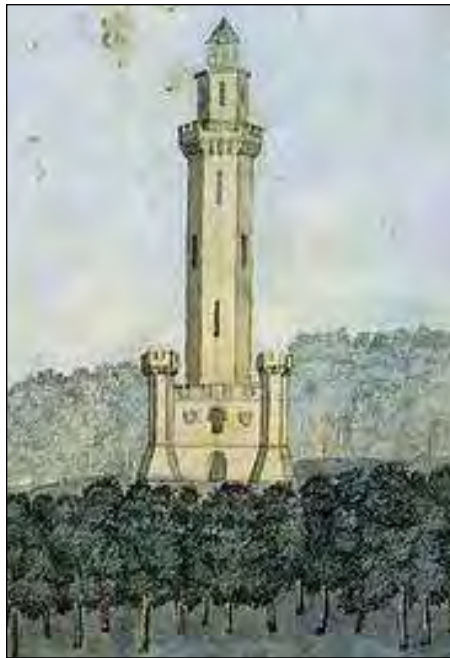
Катерина Балашова.

Римо-католицький костел в Мошнах.

„Рибний ряд“ Владислава Городецького у Черкасах. (Фото: Левко Хмельковський)

Вежа Святослава збереглася лише на малюнку.

Свято-Преображенська церква в Мошнах.

Колишня земська лікарня.

року у Франції, маючи 82 роки. В пам'ять про неї назвали село Катеринівка біля Городища, а ім'я дружини М. Воронцова має село Єлизаветівка біля Мошен. Батьком К. Балашової був граф Андрій Шувалов, який мав палац у Тальному поблизу Умані. Краєзнавець Володимир Чос пише: „Сучасники не подбали, аби зберегти палац у належному стані“.

К. Балашова щороку приїздила до Мошен. До маєтку вела краща, ніж тепер, дорога. Служник розкидав з карети для дітей монети і цукерки. В селах було дві лікарні, які утримувала К. Балашова. Також за її гроші вчили сільських дітей. Коли у 1892 році сталася епідемія холери, комісія по боротьбі з лихом очолила К. Балашова. Було відкрито 22 медичні пункти, до яких запросили лікарів. К. Балашова сама відвідувала села, вражені недугою, привозила ліки, харчі, гроші. Селяни, які працювали на її полях, отримували шоденну платню.

Коли у Мошнах запанували більшовики, маєток спалили, 150 тварин унікального звіринця перестріляли. Парки здичавіли, заросли хащами...

Двічі у Мошнах побував Тарас Шевченко. Спершу після арешту в Прохорівці навпроти Канева його привезли сюди човном і помістили у волосній управі, потім в будинку станового пристава. До нього приїхали друзі – управитель сусіднього маєтку троюрідний брат Варфоломій Шевченко, підприємці Платон Смиринко і Олексій Хропаль. П. Смиринко був кумом управителя Мошен Івана Ягницького, який дозволив поетові вільно пересуватися територією Мошен і обирати місце для ночівлі. Тож у ніч з 14 на 15 липня 1859 року Т. Шевченко ночував у заїжджому дворі Нагановських, де розміщений сьогодні музей. Вдруге він був тут з 21 по 27 липня, коли його везли з Черкас до Києва.

Проф. Анатолій Чабан, з яким ми їздили до Мошен, показав мені в колишньому парку диво природи – дуб і вільху, які вирости ніби з одного кореня. Тепер сюди приїждять в день шлюбу молодята.

Я шкодував, що Мошни фактично втратили своє значення для туристів, тому що численні місцеві пам'ятки здатні привабити сюди багатьох гостей.

НАШ АРХІВ:

WWW.SVOBODA-NEWS.COM

Громада зустрілася...

(Закінчення зі стор. 1)

Премії Афінагора з прав людини” (Athenagoras Human Rights Award).

Цією високою нагородою Предстоятеля Православної Церкви України Митрополита Епіфанія удостоєно, як особу, котра своїми послідовними діями відстоює права людини і релігійну свободу на національному і міжнародному рівнях.

З дня заснування Athenagoras Human Rights Award у 1986 році, нею нагороджено Президентів Америки Джимі Картера і Джорджа Буша, першу лейді Барбару Буш, Віце-Президента Америки Джозефа Байдена, Губернатора штату Нью-Йорк Ендрю Куомо, колишнього радянського очільника Михайла Горбачова, Нобелівського лауреата Елі Вісел та Мати Терезу із Калькути.

Дирекція Українського Інституту Америки та співорганізатор зустрічі Український Конгресовий Комітет Америки зуміли передати настрої діаспори у ставленні до почесного гостя, як духовного провідника нації, уже з перших хвилин його перебування на цій малій „території України” у центральній частині Нью-Йорку, якою символічно є Український Інститут.

При вході у будинок, Митрополита Епіфанія вітали діти з квітами, а на другому поверсі, перед входом в залу, хор „Думка” під керівництвом Василя Гречинського заспівав величальну на честь високого гостя в знак пошани до його статусу та відданої праці, яку він здійснює задля єднання українського народу в Україні і по всьому світу.

Робоча частина зустрічі розпочалася виконанням гімну України, який у цьому багатоголосі, спільно з хором та представниками різних церков і громади, звучав особливо потужно.

Офіційну частину відкрила вітальним словом Президент Українського Інституту Америки Катерина Наливайко. Вона коротко розповіла про діяльність інституту і запросила до слова Архiepіскопа Грецької Церкви Америки Елпидофора, Вітаючи очільника ПЦУ, архієпископ сказав, що саме їхня Церква першою подала руку братньої любові новопроголошеній автокефальній Церкві України, після надання їй Томосу, і приймає її як рівноправну сестру в колі 15 Помісних Церков під верховенством Константинопольської Матері-Церкви. „Бо тільки разом ми сильні”, – наголосив Архiepіскоп Елпидофор.

На закінчення, він запросив усіх на спільну недільну літургію. Забігаючи наперед, приємно додати, що саме на цій літургії у Катедральному соборі Грецької Церкви уперше відбулося спільне Євхаристійне співчастя з поминанням імені Митрополита Епіфанія.

Діти вітають Митрополита Епіфанія в Українському Інституті Америки. (Фото: Павло Терехов)

Програму зустрічі далі вів Андрій Добрянський. Він зачитав привітання від Президента УККА Андрія Футея, у якому наголошувалась роля діаспори і спільна праця задля процвітання і розбудови наших українських Церков, що творять духовний і культурний фундамент міцної незалежної української держави.

Від Ієрархії Української Православної Церкви США вітання високому гостю озвучив о. Володимир Музичка.

У виступі Юрія Чопівського йшлося про те, яким важливим фундаментом для зміцнення України, як суспільства і держави є надання їй Томосу незалежної автокефальної Церкви. Адже відродження нашої Церкви ослаблює впливи Москви, повертає Київ в Апостольську канонічну тяглість, яку забрала Москва понад 300 років тому. Окрім того, матеріально не ослаблення московської Церкви, яка черпала доходи з України, підтримує її вплив і на інші церкви. „Це важливо не тільки для нас, а й для всього світу, бо наскільки Україна стає сильнішою, а Москва слабшає, настільки світ стає безпечнішим”, – підкреслив Ю. Чопівський.

Блаженіший Митрополит Епіфаній у своїй промові подякував представникам діаспори за те, що стежать за розвитком і всіма процесами в Україні, наголосивши, що ось уже наближається перша річниця з дня надання Україні статусу незалежної автокефальної Церкви. Ще недавно, мало хто вірив, що це станеться. Та наш народ, який має свою історію, культуру, мову, вкраїні, де понад 70 відс. населення сповідує православну віру, має право на свою Помісну Церкву і це право на утвердження і розбудову уже є доконаним фактом.

Згадуючи про ту історичну несправедливість, коли у 1686 році Москва анексувала нашу Церкву, щоб через це підпорядкуванню мати не тільки духовне, а й суспільне панування над нашим наро-

дом, Блаженіший Епіфаній підкреслив, що московські політики мріють про відновлення імперії, а без України воно не можливе. „Не визнаючи нас окремим народом, а тільки частиною великоруського народу, Москва вважає, що не може бути незалежної Церкви і держави. Саме тому веде агресивну політику проти України. Спочатку більш приховано, а тепер війною – захопивши Крим і частину Донбасу”, – сказав він.

„Для багатьох не зрозумілі наміри Москви у цій війні, – продовжував Блаженіший. – Та ми знаємо її наміри – це відновити імперію, зробити Росію глобальним центром впливу, щоб не лише Україна, а й інші країни, були й надалі залежні від кремлівської волі, так як це було, щонайменше, у другій половині 20 ст”.

„Наша здатність зберегти свободу і творити демократичний устрій держави – це не лише наше питання, а й Європейське”, – підкреслив Глава ПЦУ. „Це ключ до глобальної безпеки. Якщо агресора не зупинити він піде далі і перспектива третьої світової війни може стати реальністю”, – застеріг він.

„Відтак, справа відродження нашої автокефальної Помісної Церкви – це питання глобального значення. Томос утвердив суб’єктність українського православ’я і закріпив нашу незалежність від Москви”, – наголосив митрополит.

Серед запитань які присутні задали українському духовному провідникові і релігійному політику були найперше про те, чому не Патріархат, а тільки Митрополію надано Томосом багатомільйонному українському народові.

Митрополит пригадав присутнім посеред якої боротьби і спротиву, зокрема, з боку Російської Православної Церкви отримано Томос про автокефалію. І що, саме цей Томос, робить нашу Церкву уже сьогодні рівною серед рівних канонічних православних Цер-

ков. Тепер є дуже важливим продовжувати об’єднавчий процес усіх православних в країні. Цей процес триває, він незворотній і сприяє консолідації всього суспільства, – наголосив Блаженіший Епіфаній. „І як тільки ми досягнемо цієї єдності, наступним кроком буде звернення до Вселенського Патріярха про надання нашій Церкві іншого статусу”, – запевнив він.

На питання щодо наших святинь, митрополит сказав, що Печерська лавра і деякі інші святині перебувають в духовній окупації чужої Церкви і робиться все щоб мирним шляхом повернути їх українському народові.

„У нас добрі дружні і мирні стосунки з Українською Греко-Католицькою Церквою”, – сказав предстоятель ПЦУ, у відповіді на запитання про співпрацю цих Церков. „Ми єдині у прагненні мати свою сильну незалежну державу. Прагнемо до співпраці. Неодноразово зустрічалися з Головою УГКЦ Блаженішим Святославом. Про діалог ще рано говорити, але ми йдемо до нього”, – заявив Митрополит Епіфаній.

Цікавою була відповідь і на запитання про освіту, як одне із важливих завдань Церкви, про що наголошував Блаженіший і у своїй промові. Він сказав, що з цією ціллю створено Митрополичий фонд. ПЦУ має Київську православну богославську академію, яка є в Україні єдиним визнаним духовним навчальним закладом. Але у своїх прагненнях готувати спеціалістів – і як соціальних працівників, і з питань комунікації та інших професій, залучаючи для цього митрополичий фонд, – „хочемо відкрити УПА”, – сказав предстоятель, чим викликав пошвавлення аудиторії. Бурхливі оплески, якими не раз переривався виступ високого гостя, цього разу засвідчили, що аббревіатура УПА, у значенні Українська Православна Академія, дуже сподобалась присутнім.

Щодо запровадження вивчення православ’я у загальноосвітніх школах, Блаженіший сказав, що є проголосований законопроект, який надає Церкві право на відкриття таких спеціалізованих шкіл. Наголошуючи на необхідності ресурсів, задля втілення важливих ініціатив і задумів, Митрополит Епіфаній запросив діаспору до співпраці у створенні неприбуткових підрозділів Митрополичого фонду в Америці.

Наприкінці зустрічі предстоятель ПЦУ нагородив Ю. Чопівського орденом За заслуги перед Православною Церквою України. А також обмінялися грамотами про співпрацю з Українським Інститутом Америки. Від Ради директорів інституту Андрій Базилевський вручив Митрополитові Епіфанію посвідчення Почесного члена Українського Інституту Америки.

Після закінчення урочистостей присутні ще довго спілкувалися з гостем у приватних розмовах.

Свято Покрови...

(Закінчення зі стор. 8)

Юрій Сівко. Провадив програмою Микола Зомчак, який розповів про історію появи свята, традиції й народні обряди його відзначення в Україні, читав вірші про свято.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам’ять захисників Укра-

їни, які віддали життя в боях за її незалежність.

На сцені виступили учні Школи українського танцю „Барвінок” (хореограф Григорій Момот), які почали концерт танцем „Привіт”, а потім виконали танці гуцульський, буковинський, „Переступи”, „Волинські візерунки”, „Рахівчанка” та інші. Школа українського танцю „Надія” (хореограф Надія Лемега) з

Перт Амбою показала танці „Гарна господарочка”, „Гуцулочки”, „Чорноморочки”, „Ой, гоп гопака”. Обидва ансамблі на закінчення концерту виконали свої варіанти „Гопака”.

З піснями і віршами виступили учні Школи українознавства при церкві св. Андрія Первозваного (директор Ярослава Данишук). Духовні та народні пісні співали студенти Семінарії св. Софії.

М. Зомчак виголосив вітання з святом і подяку Сестрицтву Покрова Пресвятої Богородиці за його благодійну діяльність.

Фінансовий директор Української Національної Федеральної Кредитової Спільки Зенко Галькович вручив грошові дарунки школі і сестрицтву.

Після святкової програми учасники свята залишилися на забаву.

УПЦ США скликала...

(Закінчення зі стор. 1)

Митрополит УПЦ США й усієї діаспори Антоній, оголошуючи про скликання Собору, написав: „Ми, люди Божі Нового Завіту, є причасниками цієї „любові до Краси Дому і місця перебування Слави Його“ перед престолами, де ми служимо та прославляємо Бога. Ми є благословенні тією ж Красою та Славою Божою тут при Центрі Митрополії, де ми збираємось вже 68 років“.

Собор розглянув важливі питан-

Студенти семінарії св. Софії виконують гимни США та України.

ня церковного життя, спрямовані на зміцнення УПЦ США.

Урочисте відкриття Собору відбулося 16 жовтня. Делегатів та гостей при вході до Культурного центру вітали Митрополит Антоній та Архієпископ Даниїл. Вони очолили процесію до головної зали, де було відслужено початковий Молебень. Студенти Семінарії св. Софії виконали гимни США та України. Владика Антоній звернувся до присутніх з промовою. Також пом'янули померлих за час після попереднього Собору. Після вирішення організаційних питань

Упорядник довідника про цвинтар Левко Хмельковський.

У залі під час Собору Української Православної Церкви США.

почалися звіти провідників служб та комісій УПЦ США.

Були заслухані звіти Семінарії, Української Православної Ліги, Товариства св. Андрія, бібліотеки, Табору Всіх Святих, численних відділів.

Великі плякати у головній залі інформували про щойно видані Консисторією УПЦ ілюстрований довідник „Цвинтар Церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного у Савт Бавнд Бруку, Нью-Джерзі“ та збірку поезій дівчини-інваліда Валі Нижник з України „Чудесний мир“. На презентації Владика Даниїл розповів про обидва видання та

авторів, а запрошений на представлення довідника його упорядник редактор тижневика Українського Народного Союзу „Свобода“ Левко Хмельковський запропонував продовжити це видання, для чого треба надіслати до Консисторії біографії та світлини інших похованих на цвинтарі людей. Книгу можна придбати в Консисторії УПЦ США, для чого слід вислати чек з позначкою „Cemetery“ на адресу: Ukrainian Orthodox Church of the USA, P.O. Box 495, South Bound Brook, NJ 08880.

Для делегатів та гостей Собору було влаштовано бенкет.

Право на голос

(Закінчення зі стор. 1)

бувалися так, як пропагує у своєму романі Б. Акунін.

Але вони відбулися зовсім-зовсім-зовсім інакше. Вирішальний голос у них мали не відповідальні, не свідомі свого вибору громадяни, а глядачі. Сиділи біля телевізорів і реготали.

Стара влада давала досить підстав для осміювання, і артисти та їхні режисери мали за чим ховати свій „творчий метод“. Глядачі, весь цей передвиборний період сміючись з самих себе, ставши на один день виборцями, не змогли збагнути, що обіцянки миру на Донбасі походять з глибокої проросійськості і прорадянськості „нових облич“. Цим політично незрілим, а вже ідейно схибленим „обличчям“ мир з Росією уявлявся чимось цілком природним. Свої ж люди! Вони потай думали те саме, що Володимир Путін багато разів повторював у голос: росіяни і українці – один народ.

А сьогодні, по кількох місяців при владі, „слуги“ розгубилися і вже не знають, як бути далі. Бо хоч у політиці завжди і скрізь багато гри, реальне людське життя різниться від театральної сцени. Глядачі, насміявшись досхочу, встають від телевізора, ідуть до холодильника, читають рахунки за газ, електрику і воду, з тяжким серцем перевіряють баянс прибутків і видатків. Освітяни, медики, багатодітні родини, пенсіонери як не годні були звести кінця з кінцями, так і далі не годні.

А до всього – насувається смертельна загроза для самого існування незалежної України.

І не були б то українці, якби не відчули, що час виходити на Майдан. І що на це „слуги народу“? Замість бути з народом, вони розпускають чутки, нібито протести підкуплені політичними опонентами. Схаменіться! Це ви підкупили глядачів лукавим сміхом, що

мав недобру мету. Ви й сьогодні хочете, щоб громадяни були тільки глядачами, а не співучасниками влади у своїй країні. Щоб не думали, а зазирали вам у рот, сміялися і плескали в долоні.

І що вже справді дуже смішно – відбиватися дурним „аргументом“: хто критикує „Слугу народу“, той помагає В. Путінові.

Виглядає, що тому В. Путінові щастя саме йде до рук, і Росії не треба чекати аж до ХХІІІ ст. Світовий політичний дискурс волею неволею актуалізує національне питання. Ніби несподіване – з огляду на нестримний розгін глобалізації, а насправді багатьма проникливими людьми давно передбачене вирівнювання загальнолюдського поступу: не вдається весь час іти лівою ногою. Об'єднання Європи чомусь не втрималося на ідеальній висоті – може, тому, що від самого початку шляхетний проєкт містив у собі якийсь гандж, складну психологічну суміш, нерозгадану вчасно. Європейська унія поставала зі щирого каяття німецького заходу за злочини нацизму, але практично її втілював заражений советською інтернаціоналістською лівизною німецький схід. Берлін, бувши економічно потугою, дозволив собі забігти набагато вперед, поспішно накидаючи на слабші держави об'єднаної Європи ідеологію зневаги до національних ідентичностей. Це не могло закінчитися інакше, ніж євроскептицизмом – на велике здоволення путінської Москви. Британський Брекзит, французькі лепенівці, мадярські йоббіківці, польські качиністи, італійські „П'яті зірок“, австрійські свободівці – то все бальзам на лукаву душу Кремлеві, великому майстрові використовувати у власних інтересах як праві, так і ліві надмірності в зовнішньому світі. Сама ж, ні права, ні ліва, Москва залишається в зненавиділлі усіма її сусідами імперської закостенілості.

Двічі Росія мала історичний

шанс стати на шлях розвитку нормальної національної держави, й обидва їх втратила – в 1917-му і 1991-му. А все могло бути зовсім інакше, зокрема для України. Сьогодні вона опинилася у „бермудському“ трикутнику – поміж занепадницьким, антихристиянським лібералізмом, котрий зіпсував прекрасну ідею європейської єдності, антиукраїнськими націоналізмами в Польщі і Мадярищині та завойовницьким російським імперіалізмом. З цього трикутника можна виплисти, лише покладаючись на власні сили, а джерело цих сил – в духовній єдності всіх українських поколінь – „і мертвих, і живих, і ненароджених“. В нації.

Тому не слід дуже дивуватися, почувши цю думку з уст американського президента. „У нас є слово, що вважається старомодним, це слово – націоналіст, – сказав Дональд Трамп, виступаючи в Гюстоні перед прихильниками сенатора Теда Круза. – Чи є правдою, що ми не повинні вживати це слово? А знаєте хто я? Я – націоналіст. Вживайте це слово! Радикальні демократи хочуть повернути уряд корумпованих, владолюбних глобалістів. Ви ж, напевно, знаєте, хто такий глобаліст? Глобаліст – це людина, котра хоче, щоб на всій Земній кулі було добре, але при цьому не дуже переймається нашою країною“.

Якщо вже Д. Трамп, сам колишній мільярдер і глобаліст, наважився внести такі викличні корективи у тлумачення світових процесів, то, мабуть, є на це якісь підстави. Бо глобалізація, м'яко кажучи, – не зовсім об'єктивна річ. Деякі скелети випали з шафи, коли Дейвід Рокефелер пояснив наглухо закриті від публіки діяльність Більдерберзького клубу (цитуюмо за Вікіпедією): „Ми б не мали можливості випрацювати наш плян для всього світу, якби він набув розголосу у ті роки. Але світ влаштований складніше і готовий іти до світового уряду. Наднаціональ-

на верховна рада інтелектуальної еліти і банкірів світу, безсумнівно, краща, ніж національні визначення в минулі століття. Таким чином, ми зобов'язані тримати пресу в невданні щодо наших переконань, що становлять історичне майбутнє нашого століття“.

Отже, „плян для всього світу“ – не в Божих руках, а в руках банкірів?

Д. Трампові, хто б і що про нього не говорив, вистачило інтуїції, аби відчути цю керовану односторонність світової політики. І знаємо, що не тільки йому. І вже напевно, що не до закритих суспільств він закликає, не до тотальної ізоляції національних держав, а до якомога справедлившої рівноваги між інтересами національних держав та інтересами людства. Ізоляціонізм, за який демократи справедливо критикують Д. Трампа, для Сполучених Штатів, котрі упродовж своєї недовгої державної історії так багато віддали від себе світові, це такий нонсенс. Однак, не менший нонсенс – зневаження національних організацій. І ледве чи воно припиниться.

На думку німецького публіциста Германа Терча, „...сили глобалізації з їхньою лівацькою культурою вестимуть бій, застосовуючи всі свої незмірні засоби захисту соціал-демократичного консенсусу. Бо незаконне переправлення іммігрантів, мультикультуралізм і скін національних ідентичностей роблять суспільства податливішими для нав'язування їм звичок і контролю. Кінець цієї колосальної культурної битви, що розпочинається, ще не написано. Та для кожного, хто любить свободу особистості, вірувань, слова і мислення, є розрадою знати, що ця битва вже розгортається і що є сили, готові до боротьби...“.

Що ж, до боротьби не звикати – така доля людства. Зле тільки, що цивілізований світ, розділений на лівизну і правизну, бореться з самим собою, а користує з цього незмінно варварська Росія.

НОВИНИ З ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Володимир Зеленський відвідав Острозьку академію

Олексій Костюченко

ОСТРОГ, Рівненська область. – До Національного університету „Острозька академія“ 10 вересня завітав Президент України Володимир Зеленський і представив громадськості нового голову Рівненської обласної адміністрації Віталія Ковалю.

„На Рівненщині є велика проблема щодо незаконної вирубки лісу і нелегального видобутку бурштину. Тому я хочу, щоб новопризначений очільник Рівненщини разом з представниками правоохоронних

органів, Служби безпеки України, прокурором і поліцією вирішили ці питання найближчим часом“, – сказав В. Зеленський.

Також президент звернувся до власників тінювих автозаправних станцій, яких на Рівненщині чимало: „Припиніть це робити у найближчі дні. Ми будемо за вами ретельно стежити і притягувати до відповідальності“.

Представляючи В. Ковалю, В. Зеленський зазначив: „Це не посада, це можливість зробити щось для України, а в цьому випадку ми говоримо про Рівненську область.

Ректор Острозької академії, проф. Ігор Пасічник (зліва), зустрічає Президента України Володимира Зеленського. (Фото: Олександр Харват)

Президент України Володимир Зеленський разом із ректором Ігорем Пасічником та представниками обласної і міської влади оглянули університет. (Фото: Олександр Харват)

Посада як дається, так і забирається. Сьогодні ми вам її даємо, вітаю!“.

Вітаючи гостей університету, ректор Ігор Пасічник зазначив: „Ви започаткували колосальні зміни в життєдіяльності України. Але для того щоб темп молоді команди реформаторів не зменшувався, необхідний досить потужний людський інтелектуальний ресурс. Чи є зараз в Україні молоді люди, які готові служити цій державі самовіддано? Відповідаю: вони перед вами. Це спудей та випускники Острозької академії“.

Президент України подякував за

пропозицію: „Я вас зв'яжу з нашим новим прем'єр-міністром, він зараз справді шукає дуже багато кадрів. Думаю, що ви підготуєте список найкращих випускників“.

На згадку про перебування в Острозі президентів України та В. Ковалю вручили енциклопедичне видання „Острозька академія“.

Після зустрічі з студентами академії В. Зеленський разом з І. Пасічником та представниками обласної і міської влади оглянули новий корпус університету в центрі Острога, відкриття якого заплановане у жовтні під час святкування 25-річчя відродження академії.

Вивчають досвід викладання

Факультет міжнародних відносин Національного університету „Острозька академія“, катедра історії ім. проф. Миколи Ковальського, Наукове товариство студентів та аспірантів ім. Олександра Оглоблина готують до друку перший випуск педагогічного щорічника „Мистецтво викладання: золоті зерна досвіду“. Для публікації приймають конспекти авторських лекцій, занять гуртків з історії, правознавства, художньої культури, курсів „Громадянська освіта“ та „Мистецтво“. Власні педагогічні напрацювання слід надсилати на електронну адресу: ohloblyn@oa.edu.ua з вказанням теми „Публікація в педагогічному щорічнику“. Обсяг – до восьми сторінок.

Буде конференція про діаспору

VIII Міжнародна наукова конференція „Українська діаспора: проблеми дослідження“ відбудеться 21-22 травня 2020 року в Національному університеті „Острозька академія“. Конференція розгляне проблеми еміграції як історичного, соціокультурного та демографічного явища; актуальні питання наукового дослідження української еміграції; суспільно-громадське життя в діаспорі; культурні, мистецькі та літературні здобутки закордонних українців; розвиток науки та освіти в діаспорі; видатні українці за межами України; видавничу діяльність та українська періодика поза батьківщиною; напрями та перспективи співпраці між закордонним українством та Україною; міжнародна діяльність закордонного українства; трудова міграція з України. Заявку для участі у конференції слід надіслати до 15 квітня 2020 року на адресу: diaspora@oa.edu.ua.

3 підтримкою мецената з Канади

Університет оголосив 7 жовтня-1 листопада літературний конкурс „Витоки“ з підтримкою

Проф. Брюс Літл. (Фото: Леся Касіяненко)

мецената, професора Манітобського університету Ореста Цапа. Учасники конкурсу надіслали поетичні та прозові твори українською мовою. Вік учасників конкурсу – від 14 до 28 років. На переможців чекають грамоти та грошові нагороди в сумі 200 дол.

Для людей розумової праці

Леся Касіяненко

4 жовтня головний редактор Видавничого дому „Ого“, секретар Національної спілки журналістів України, викладач катедри журналістики академії Віталій Голубев представив свою шосту книгу „Дієслово: інструменти ефективності для людей розумової праці“. Книга В. Голубева призначена для тих, хто працює розумово, відкритий новим знанням і усвідомлює цін-

ність часу як головного ресурсу людського життя. Усі охочі придбали примірник книги з автографом автора.

Гостювала Місія ОБСЕ

Леся Касіяненко

3 жовтня в університеті відбулася презентація Львівського представництва Спеціальної моніторингової місії Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі (ОБСЕ) в Україні. Про діяльність місії ОБСЕ в Україні говорили спостерігачі Майкл Салліван і Рітас Лотчеріс та асистент-перекладач Ольга Радкевич. Місія ОБСЕ була направлена в Україну 21 березня 2014 року на запрошення уряду України, щоб сприяти налагодженню діалогу між сторонами конфлікту. Місія має понад 700 цивільних спостерігачів, з яких 600 – у Донецькій і Луганській областях.

Лекції американського професора

Катерина Харитонova

14 вересня до університету уже втретє завітав відомий професор, християнський філософ та апологет Брюс Літл, великий друг України, який з 1995 року двічі на рік приїжджає в Україну і викладає в різних університетах, бере участь в конференціях, надає консультації. Б. Літл прочитав курс лекцій „Філософські засади формування християнського світогляду“. Участь у програмі взяли 56 викладачів та студентів, які по завершенню отримали сертифікати.

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

Команда Зеленського...

(Закінчення зі стор. 2)

німецьке прізвище таки увійшло до нашого актуального політичного словника і звучить у наших внутрішніх суперечках по мільйони разів на день. Українці таки навчилися масово вимовляти слово „Штайнмаєр“, і це прикро, бо на його місці мало би бути значно для них простіше сполучення Путін – Зеленський. Ну або якийсь там Сурков – Сайдик чи щось таке.

І все-таки про згадані ляйтмотиви. Їх, як я вже написав, два – й обидва виглядають перфектним дежавю.

Перший полягає у, сказати б, лоялізації презе!дента. Він не бажає зла Україні, стверджують численні коментатори, він сповнений доброї волі, але в нього замало досвіду. Допоможемо йому. Нині йому жахливо нелегко. Він мусить протистояти і Москві, й Заходу, тож дуже потребує нашої підтримки. Наші протести проти „формули Штайнмаєра“ – одна з її форм. Протестуючи, ми підтримуємо проукраїнський (не промосковський і не прозахідний) курс національного лідера і забезпечуємо йому надійні тили.

В чому дежавю? А ви вже не пригадуєте, як восени 2013 року ми всі мали згуртовуватися навкіл Віктора Януковича? І навіть після того як „злий Азаров“ перекреслив євроінтеграцію, серед нас знаходилося ще

до дідька наївняків, які вірили, що „добрий Янукович“ усе одно підпише все, що треба, у Вільнюсі. Мусимо тільки як слід підтримати його нашими протестами. Додати йому аргументів і снаги. Чим це закінчилось? Відомо чим: В. Янукович тій підтримці поаплодував. Я вже чомусь бачу, як це невдовзі робитиме „м'який Янукович“.

Другий ляйтмотив (а з ним і ще одне дежавю) покликаний демотивувати потенційних протестувальників. Ні на які майдани не виходьте, вправляють їм мізки коментатори. Ви ж не порокоботи, яким усе не доводилося. Це все проплачені мутки нашого колишнього, в якого відібрали „владу і годівницю“. Не піддавайтеся, зберігайте спокій.

Усе точнісінько, як тоді: якщо ти проти В. Януковича, то ти за „варофку“. Це вона каламутить – і навіть зі своєї в'язничної камери. Так і тут: якщо ти проти презе!дента з його „формулою“, то ти за „баригу“ (перекупник краденого). Це він проплачує мітинги і готує путч.

Деморалізувати й розколоти – от і вся тактика, універсальність якої аж волає до неба: невже з нашою пам'яттю можна аж так примітивно гратися? Колись „варофка“, тепер „барига“ – нічого нового під українським сонцем. Та сама маскарада, ті самі російські розробки, втілювані в Києві тими ж виконавцями.

– Щось цікавого, принце? – запитує український Полоній.

– Нічого надзвичайного. Граблі, граблі, граблі, – відповідає український Гамлет.

„Газета по-українськи“, 12 жовтня.

Юрій Андрухович – український письменник, Львів.

Приречена...

(Закінчення зі стор. 5)

професорській голові пережила свого творця лише на кілька років. (Томаш Гаррі Масарик помер у 1937 році). Чехословаччина рано чи пізно була приречена на розпад, як й Югославія чи СРСР, бо таким є напрям людського поступу. На зміну конфедераціям чи багатонаціональним федераціям приходять національні держави.

І закарпатцям з чехами ніяк не

можна було вжитися в одній державі, якщо найближчим словакам така федерація виявилася непотрібною. Тож залишається чеському президентові на сторічний ювілей пити шампанське з закарпатськими сепаратистами-маргіналами, згадуючи поїджену міллю колоніальну велич. А нам дивуватися його недалекоглядності та висловлювати черговий протест проти недолугого втручання у внутрішні справи України.

Ужгород

Імперськість росіян...

(Закінчення зі стор. 3)

сує історію Другої світової війни, по вулицях Києва бродять озброєні бандерівці, та й взагалі українці весь час тільки й роблять, що намагаються насолити Москві.

Заініційований В. Путіним черговий сплеск російської імперськості – це не лише намагання показати усьому західному світові на прикладі України, що Росія буде робити на міжнародній арені усе, що тільки їй заманеться. В. Путін вдавня до цього не через над-

мірну силу, а через безсилля – коли держава Росія має величезну кількість ядерної зброї, але при цьому не здатна забезпечити своєму населенню гідне життя. Тому путінський останній аргумент – погрожувати всьому світові.

Насправді намагання когось налякати – ознака слабкого і убогого.

„Газета по-українськи“, 26 вересня

Віктор Каспрук – політичний аналітик, журналіст-міжнародник, Київ.

Доповідь...

(Закінчення зі стор. 8)

Левицький, Яків Гніздовський, Христина Дохват.

Доповідач підкреслив неповторність кожного іконостасу, що для порівняння було підтверджено світлинами іконостасів з Українських православних церков св. Марії в МикКіз Рокс, св. Володимира в Пітсбургу, свв. Петра і Павла в Лундора, та каплиці Візантійської духовної семінарії свв. Кирила і Методія у Пітсбургу, Української католицької катедри Непорочного Зачаття у Філядельфії, українських католицьких церков свв. Петра і Павла в Бриджпорті та Мавнт Кармелі, свв. Кирила і Методія в Олифанті, св. Духа у Вест Істоні, св. Архистратига Михаїла в Шенандоа, Христа Царя та св. Миколая у Філядельфії та інших.

Підсумовуючи, Ю. Данилів зазначив: „Перша хвиля іміграції збудувала церкви; друга утримала та зберегла роботу першої впродовж 35 літ; третя причинилася до подаль-

шого будівництва церков і старалася змінити громадське життя; четверта є дуже подібна до першої, бо відвідує батьківщину. Всі вони привезли свій обряд, традиції та свою християнську віру та причинились до будови „української Америки“.

Товариство „Свята Софія“ США

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

DNIPRO LLC.

•Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
•Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
•Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

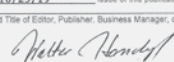
CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

UNITED STATES POSTAL SERVICE® (All Periodicals Publications Except Requester Publications)	
1. Publication Title Svoboda	2. Publication Number 5 3 0 4 2 0
3. Issue Frequency Weekly	3. Filing Date 10/25/2019
4. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4®) Svoboda PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054	5. Number of Issues Published Annually 50
6. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer) Ukrainian National Association, Inc. PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054	7. Annual Subscription Price \$80.00/regular members \$90.00/non-members
8. Full Name and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank) Publisher (Name and complete mailing address) Ukrainian National Association, Inc. PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054	9. Contact Person Walter Boncharyk Telephone (include area code) 973-292-9800
10. Editor (Name and complete mailing address) Roma Hadsewycs Svoboda, PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054	
11. Managing Editor (Name and complete mailing address) (Same as above)	
12. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)	
Full Name Ukrainian National Association, Inc.	Complete Mailing Address PO Box 280, 2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054
13. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box ☒ None	
Full Name	Complete Mailing Address
14. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes: ☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months ☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)	

13. Publication Title Svoboda	14. Issue Date for Circulation Data Below 9/6/2019	
15. Extent and Nature of Circulation	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies (Net press run)	2933	2567
b. Paid Circulation (By Mail and Outside the Mail)		
(1) Mailed Outside-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (Include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	2272	2170
(2) Mailed In-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (Include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	0	0
(3) Paid Distribution Outside the Mail Including Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Paid Distribution Outside USPS®	150	147
(4) Paid Distribution by Other Classes of Mail Through the USPS (e.g., First-Class Mail®)	8	8
c. Total Paid Distribution (Sum of 15b (1), (2), (3), and (4))	2430	2325
d. Free or Nominal Rate Distribution (By Mail and Outside the Mail)		
(1) Free or Nominal Rate Outside-County Copies Included on PS Form 3541	7	7
(2) Free or Nominal Rate In-County Copies Included on PS Form 3541	0	0
(3) Free or Nominal Rate Copies Mailed at Other Classes Through the USPS (e.g., First-Class Mail)	270	85
(4) Free or Nominal Rate Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)	100	100
e. Total Free or Nominal Rate Distribution (Sum of 15d (1), (2), (3), and (4))	377	192
f. Total Distribution (Sum of 15c and 15e)	2807	2517
g. Copies not Distributed (See instructions to Publishers #4 (page #3))	126	50
h. Total (Sum of 15f and g)	2933	2567
i. Percent Paid (15c divided by 15f times 100)	86.57%	92.37%

PS Form 3526, July 2014 (Page 2 of 4)

UNITED STATES POSTAL SERVICE® (All Periodicals Publications Except Requester Publications)		
16. Electronic Copy Circulation	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Paid Electronic Copies	374	431
b. Total Paid Print Copies (Line 15c) + Paid Electronic Copies (Line 16a)	2804	2756
c. Total Print Distribution (Line 15f) + Paid Electronic Copies (Line 16a)	3181	2948
d. Percent Paid (Both Print & Electronic Copies) (16c divided by 15f × 100)	88.15%	93.49%
☒ I certify that 50% of all my distributed copies (electronic and print) are paid above a nominal price.		
17. Publication of Statement of Ownership ☒ If the publication is a general publication, publication of this statement is required. Will be printed in the 10/25/19 issue of this publication. ☐ Publication not required.		
18. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner 		Date 10/25/19
I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).		

PS Form 3526, July 2014 (Page 3 of 4)

PRIVACY NOTICE: See our privacy policy on www.usps.com

Недописані рядки...

5 жовтня в селі Руда, Жидачівського району Львівської області, помер український журналіст, дописувач до „Свободи“ Василь І. Романчук.

Народився він 1 січня 1947 року в селі Довжки, Боринського району, Дрогобицької області (нині Сколівський район, Львівська область) в патріотичній українській родині. Був шостою дитиною в сім'ї. Йому довелося скуштувати хрущовського кукурудзяного хліба, пережити брежнєвський застій і дисидентський рух шістдесятників, горбачовську перебудову і серпневий московський (кремлівський) путч 1991 року, відновлення незалежності України, Помаранчеву революцію і нелегкі роки становлення української держави.

В. Романчук мріяв з дитинства стати журналістом, та через відсутність дворічного стажу в газеті, який на той час був чи не найголовнішою умовою, щоб навчатися на факультеті журналістики, змушений був вступити до Дрогобицького педінституту ім. Івана Франка. Після його закінчення працював вчителем математики Довжківської восьмирічної школи. З 1973 по 1974 роки служив у війську. Але покликання взяло своє: почав працювати в районній газеті „Радянська Верховина“, а відтак, – у її правонаступниці – „Бойківській думці“. З травня 1974 року завідував відділом, а з березня 1975 року був відповідальним секретарем Сколівської районної газети.

Роки в районній газеті були цікавими і водночас сповненими нелегкими буднями. Та поміж обов'язковими завданнями, йому все ж вдавалося писати щось для душі. Обирав улюблені теми: освіту, культуру, народну творчість, туризм. У цій царині повною мірою зміг реалізувати свій талант. Як досвідчений репортер, виявив себе у серії матеріалів про українську діаспору у США, в житті якої брав активну

участь останніми роками.

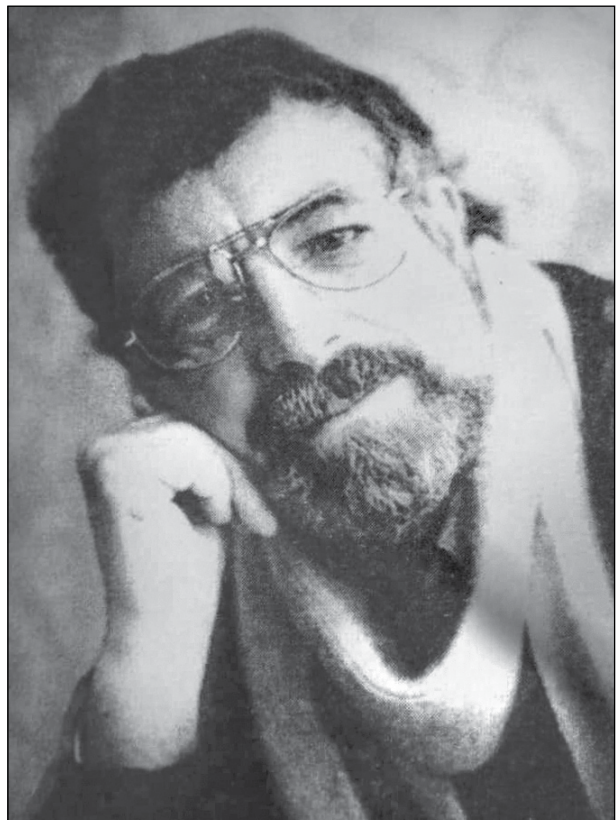
Головна тема творчості В. Романчука – історія, культура, освіта, традиції, звичаї та обряди Бойківського краю. В українській пресі пропрацював 35 років. Особливе місце в його творчості займають національно-визвольна боротьба в Галичині та відродження національної культури, тощо. Крім чисельних нарисів, репортажів, статей у періодиці він є автором текстів буклетів, а також публікацій в щорічному літописі „Діловий імідж України“ та вступних статей до книги Юрія Микольського „А як прийде-ся стати“ і збірки віршів поетеси зі Сколівщини Оксани Вегери „Три сльози“.

У 2002 році в складі групи львівських журналістів поїхав до Америки. В міжнародному журналістському центрі „IRIS“ мав стажування. Підсумком перебування в США стала його серія матеріалів „Моє відкриття Америки“. Мешкаючи в США, В. Романчук брав активну участь у житті української громади Великого Клівленду, тісно співпрацював з такими українськими виданнями, як „Свобода“, „Америка“, „Національна Трибуна“, „Українська газета“, „Український Клівленд“, „Вісті УЗО“ та з „Радіохвилею Україна“.

Своєрідним вінцем багатолітньої праці в журналістиці стала його книга „Від Бескидів – до країни хмародерів“, у якій зібрані кращі публікації, цікаві фотографії і спогади.

Відзначений медаллю „1020-ліття Хрещення України-Руси“, Почесними грамотами Міністерства культури, Львівської обласної ради, обласної та районної адміністрацій, Правління Національної спілки журналістів України та Центрального комітету профспілки працівників культури.

За час своєї журналістської праці нагромадив чималий творчий доробок. Це – нариси, репортажі, статті, замальовки, нотатки численних подорожей по Україні та за кордон, надруковані

Св. п. Василь Романчук

у пресі, озвучені по радіо. Сьогодні ж залишилося лише душевне тепло, як племін'я пам'яті, яким він щедро ділився з колегами.

Усе своє життя Василь Романчук був добрим батьком, чоловіком, дідусем та товаришем.

Поховано покійного в селі Руда на Жидачівщині.

Хай земля йому буде пухом, а Господь упокоїть його душу в Царстві Небесному!

Ігор Чудійович – член Національної спілки журналістів України і колектив народного часопису Сколівщини „Бойківська Думка“

Empower Your Savings

3 MONTH SHARE CERTIFICATE SPECIAL!

2.53% APY*

GET STARTED TODAY:

CALL NOW (215) 725-4430

or visit:
www.ukrfcu.com/3month

Вітати Осені

ВІДКРИЙТЕ ДЛЯ СЕБЕ
НАШІ ПЕРЕВАГИ

Переказ балансів та нові покупки

1.99% APR*
протягом
6 місяців

БЕЗ ОПЛАТИ ЗА ПЕРЕКАЗ БАЛАНСУ

виповніть аплікацію на SELFRELIANCE.COM

Відкрийте нову «Selfreliance» Visa® кредитну картку або використовуйте вже існуючу з 12 жовтня 2019р. по 30 листопада 2019р. та отримайте спеціальну відсоткову ставку 1,99% APR* на будь-який переказ балансів і нові покупки протягом 6-ти місяців.

ДЛЯ ВЛАСНИКІВ НОВИХ ТА ІСНУЮЧИХ «SELFRELIANCE» VISA® КРЕДИТНИХ КАРТОК.

*APR = Annual Percentage Rate. Transactions completed 10/12/2019 through 11/30/2019 will receive 1.99% APR for 6 months from date of transaction. Finance charges will begin accruing on date of transaction. After the promotional time frame expires, remaining balance will migrate to the standard APR applicable on Selfreliance VISA® accounts. The current APR is 14.9% for Visa® Classic credit card and 9.9% for Visa® Platinum Preferred credit card. Qualification is based on an assessment of individual creditworthiness and our underwriting standards. For further information, please call toll free 1.888.222.8571. All SFCU loan programs rates and terms are subject to change at any time without notice.

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

SELFRELIANCE.COM

Ділимося з сумною вісткою
що 3 вересня 2019 року відійшов у вічність

св. п.
Полковник
Степан Д. Олійник

Народився 18 липня 1930 року в селі Підністрияни на Львівщині. В 1944 році емігрував до Німеччини і в 1946 році дістався до США як воєнний сирота. Поселився в Нью Йорку, де закінчив вищі студії в Нью Йорк Ситі Коледж, а далі здобув магістерку з міжнародних відносин і докторат з філософії з Джорджтаун Університету у Вашингтоні. Від 1955 до 1969 року Степан Олійник досліджував питання радянської тематики у Бібліотеці Конгресу США. Вищу військову освіту здобув у Командно-Штабному коледжі Армії США та у Національній Воєнній Академії. Військова кар'єра тривала продовж 32 років і закінчилась у званні Степана полковником. У 1992 році залишив посаду в Пентагоні і рішив надавати професійну допомогу незалежній Україні. В Києві виконував обов'язки старшого радника національної безпеки консультативно дорадчої ради при Верховній Раді України та при Міністерстві Оборони України. Був нагороджений орденом Президента України. Був активним членом Наукового Товариства ім. Т. Шевченка та інших професійних організацій в США та в Україні.

Залишив в смутку:

- кузинку - Марту Гулей Леґецкіс з родиною
- племінницю - Марту Олійник з родиною
- племінника - Олександра Олійника з родиною
- ближчку і дальшу родину в Україні

Парастас відбудеться в п'ятницю, 8 листопада 2019 року, о 7:00 годині вечором в Українському Католицькому Соборі Пресвятої Родини, 4250 Harewood Rd., NE, Washington, DC 20017

Просимо складати пожертви в пам'ять Степана Олійника на:

Revived Soldiers Ukraine, 9542 Tavistock Rd., Orlando FL 32827
www.rsukraine.org

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою з рідними та знайомими, що в неділю, 13 жовтня 2019 року, нагло але спокійно відійшов у вічність наш найдорожчий Чоловік, Тато і Дідо

св. п.
інж. Любомир Липецький

народжений 12 вересня 1931 року в Дрогобичі, Україна.
Похоронні відправи відбулися в суботу, 19 жовтня 2019 року в церкві св. Йосафата у Воррен, Мишиген.

Залишилися у глибокому смутку:

- дружина - Христина з дому Семанюк
- діти - Наталія і Александер
- онуки - Роман, Христина і Мелянія
- сімя - Бойчук Юрій і Мар'яна та їхні діти Орест і Христина з чоловіком Ігорем та синами Матеєм і Данилом

Замість квітів на свіжу могилу Покійного просимо складати пожертви на:

- St. Josaphat Ukrainian Catholic Church, Warren, Michigan
- US Ukraine Foundation

Вічна Йому пам'ять!

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130

FAX 908-253-0027

TOLL FREE 800-458-5467

kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

**Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці**

Медично-Біологічна Секція НТШ-А

запрошує на симпозіум
Генетичного Клубу ім. Феодосія Добжанського

Учасники:

д-р Роман Широков

(Ратгерський університет)

Вступна промова „Рай Феодосія Добжанського“

д-р Оля Яричківська

(Рокфеллерський університет)

„Життя і смерть клітин“

д-р Ірина Івасик

(Рокфеллерський університет)

„Гени, соціальна поведінка і мурахи“

д-р Роман Широков

(Ратгерський університет)

„Родовід білків: спостереження та передбачення“

У суботу, 2 листопада 2019 року,

о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)

New York, NY 10003

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA

З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

VARSHAVSKY MONUMENTS

862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту

Індивідуальний дизайн

Гравірування на граніті

Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайте
з наших
відсоткових
ставок!**

2.94% APY*

5 Year Certificate

2.74% APY*

3 Year Certificate

2.58% APY*

2 Year Certificate

2.43% APY*

1 Year Certificate

**Оберіть
найкращий
термін для
Вас!**

**APY - Відсоток у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 10/1/2019 року.*

Відвідайте наші відділення за адресами:

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

226 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org